

UNIVERSITAS

Norges største studentavis

Utgave 5 årgang 79

www.universitas.no

Torsdag 27. februar 2025

LEDER OG KOMMENTAR

UNIVERSITAS

Ansvarlig redaktør: **Dagny Mathilde Mohn**
dagny.mohn@gmail.com 46854623

Nyhetsredaktør: **Thea Eide**
Thea.eidee@gmail.com 93279217

Fotosjef: **Sara Aarøen Lien**

Desksjef: **Mona Soopalu**

Nettredaktør: **Idun Kjølv Wiig**

Uttegner: **Ida Fjeld**

Uttegner: **Lia Askew**

Uttegner: **Nora Hognes Berg**

Uttegner: **Sondre Gardsteig Kløvfjell**

Deskjournalist: **Freyja Eikrem Ims**

Korrektursjef: **Astri Lovett Hageberg**

Daglig leder: **Maryam Amini**

Besøksadresse: **Moltke Moes vei 33**

Post: **Boks 3 Blindern, 0313 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Nettside: **www.universitas.no**

Leder

Må vi ha det inn med teskje og valpeblikk?

Dagny Mathilde Mohn,
Ansvarlig redaktør

Det har ikke manglet på voksne som ergrer seg i offentligheten over hvor vanskelige dagens ungdommer er. Generasjon Z, en konservativ, woke, nyhetsunnvikende, lat, skjermavhengig og kynisk, men samtidig sensitiv, generasjon. Vi har tusenvis av underholdningsplattformer å velge mellom, flere av dem skreddersydde til våre egne interesser. Hvordan skal mediene konkurrere? Kappløpet om den unge leseren tilspisser seg.

De store mediehusene har inn tatt TikTok. Videoer fra Aftenposten, TV2, VG og Nettavisen, for å nevne noen, er ofte å se i feeden. Riksringkaster NRK har avstått fra den kinesiske plattformen, men satser likevel på videoer i kortformat, med valpeøyne som gjerne vil ha kontakt med deg mens du doom-scroller gjennom overskriftene. Journalister er ikke lenger ansiktsløse formidlere som kan gjemme seg bak fakta, tekst og kilder. Sosiale medier-journalistene eksisterer i en underlig limbo mellom influenser og journalist. De er ansikter man kan kjenne igjen på gaten, de er i større grad «offentlige personer» enn journalister generelt.

Tillitsbarometeret, en undersøkelse utført av Respons Analyse for å måle velgernes tillit til norske institusjoner, viste i 2023 at kun 54 prosent av aldersgruppen mellom 18 og 29 har tillit til norske medier. Det er kritisk. En mediebransje som allerede sliter er avhengige av tillit (og abonnenter) for å kunne ha en fremtid. Mange får nyhetene sine gjennom sosiale medier og det er lurt å finne leserne der de er, men unge har ikke mistet evnen til å forstå komplekse saker. Dersom unge opplever at journalistikken rettet mot dem er «for-

rer dem, de trenger ikke videoer av journalister med valpeøyne på forsiden for å vurdere om noe er relevant eller ikke.

Når så mange av de store nyhetshusene i Norge har valgt å gå denne retningen, tyder jo det på at et eller annet funker. Markedsavdelingene har sikkert en undersøkelse som viser at det er nettopp valpeøyne de unge vil ha. Redaktørene vi intervjuer i vår sak virker ganske sikre på at det de gjør er riktig. Samtidig er de lite villige til å diskutere sin tilnærming når de får kritikk fra en som faktisk er midt i målgruppen de er så opptatte av å nå.

Overvekten av sakene som produseres her i landet handler om helt andre ting enn *one night stands*, hva tenåringer kjøper på Normal eller leppepomade, som er eksemplene Asphaug trekker frem. Journalistikk om «viktige» ting, som krig, politikk og økonomi, det er tilgjengelig. Vår anbefalte løsning er uansett å lese papiraviser. Der slipper du valpeøyne og senebetennelse i tomme. Aller helst bør du selvfølgelig lese Universitas.

Unge har ikke mistet evnen til å forstå komplekse saker

dummende», som student Helene Asphaug mener i sin kronikk i NRK denne uken, skyter mediene seg selv i foten.

Det er sannsynlig at de som først velger å se en nyhetsvideo fremfor å scrolle videre til mer «underholdende» innhold allerede har en viss samfunnsinteresse. Unge i dag har ikke mistet evnen til å oppsøke det som interesse-

Arkivaren

Påskekylling med basmatiris

Hva skal du spise til lunsj idag, da? Blir det potetmos med pølser, litt lasagne, eller kanskje en liten stekt påskekylling? Nå for tiden er vi kanskje litt uskeptiske til hvor maten kommer fra når vi står skrubbsultene i kantinekøen, men Universitas i 2011 tok ikke kylling for kylling. Da fulgte vi nemlig den søte kyllingen Dag fra han var et lite egg, til han lå servert i varmdisken i en av SiOs kantiner. Daværende sjef for SiOs kantiner Alain Clérambault lot seg dog ikke sjarmere: «For meg er kyllingen et dyr vi spiser. Jeg syntes kalver er søte, kyllinger er ikke det.»

Universitas, 13.04.2011

Kronikk skaper minister

I år 2000 skrev daværende leder i Norsk studentunion Sigrun Aasland en kronikk i Universitas hvor hun etterlyste bedre studiefinansiering og modernisering av utdanningssystemet fra daværende utdanningsminister Trond Giske. Grunnen til at Aasland tok til pennen var at Arbeiderpartiet skulle i regjering – noe som Aasland virket litt pessimistisk til: «Vi trenger en regjering som mener det når de sier at utdanning er utfordring nummer én. En statsråd som ikke bare lover, men som holder.» Nå får vi se om vår nye forsknings- og høyere utdanningsminister Sigrun Aasland selv får oppfylt de kravene hun satte i sin studietid...

Universitas, 22.03.2000

- Universitas er en avis for og av studenter for lærestedene tilknyttet Studentsamkipnaden SiO.
- Universitas arbeider etter Vier varsom-plakatens regler for god presseskikk.
- Universitas støttes av Velferdstinget, som står uten redaksjonelt ansvar.

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

Sensurering i Tyskland må ikke overses

Hever man stemmen i Tyskland mot folkemordet på palestinerne, blir man møtt med undertrykkelse. Nå har undertrykkelsen for alvor nådd universitetene.

Ytringsfrihet

Marie Myrene Nørstebø,
journalist i Universitas

Her hjemme har det det siste året blitt diskutert hvorvidt en akademisk boikott av Israel vil ha effekt og om en boikott ville innskrenket den akademiske friheten. I Tyskland kommer man ikke en gang til debatten: Der innskrenkes ytringsfriheten allerede før man har rukket å diskutere den. Nå må vi vise solidaritet med studenter i Tyskland som hever stemmen for et fritt Palestina.

I perioder har det vært totalforbud mot propalestinske demonstrasjoner i flere tyske byer, og når demonstrasjoner faktisk finner sted blir demonstrantene møtt med brutal politivold. Aktivister får husene sine raidet av politiet og sier du «*from the river to the sea*» risikerer du å bli arrestert. Arrangører av panelsamtaler, festivaler og foredrag sliter med å finne lokaler. Kunstnere som har uttrykt støtte for boikott av Israel får oppdrag i Tyskland avlyst.

I slutten av januar kom enda et «tiltak» som tier stemmer for slutt på okkupasjon og folkemord, og denne gangen et tiltak retta spesifikt mot akademien. Da vedtok det tyske parlamentet en resolusjon med mål om å forhindre antisemittisme og «israelfiendlighet» på skoler og universiteter, som en reaksjon på propalestinske studentprotester. Å bekjempe antisemittisme bør være en selvfølge i alle land, ikke minst i Tyskland. Problemet er at resolusjonen likestiller antisemittisme med Israel-kritikk. I stedet for å verne om studentene og sørge for trygghet på universitetene, fører resolusjonen til sensur av studenter og professorer og hindrer legitim Israel-kritikk i tysk akademien.

I resolusjonen står det at man skal forhindre «aktiviteter fra grupperinger, som brer Israel-relatert antisemittisme». Studenter og professorer som støtter boikott, desinvesteringer og sanksjo-

ner (BDS) av Israel og «liknende bevegelser» skal ikke ha noen plass i tyske utdanning- og vitenskapsinstitusjoner. Hva «liknende bevegelser» betyr, er ikke spesifisert. Er det studentorganisasjoner som arrangerer palestinske kulturkvelder? Eller en panelsamtale der professorer diskuterer om en akademisk boikott er et legitimt virkemiddel? Studenter som sprer «israelfiendlighet» skal kunne bli midlertidig utestengt fra undervisning og i verste fall miste studieplassen.

Det angår oss alle. For Tyskland er, etter USA, den nest største leverandøren av våpen og finansiell støtte til Israel. Ved å systematisk undertrykke motstanden fra befolkninga og akademien, har regjeringa kunnet fortsette denne ubetinga støtten.

Ser man det i sammenheng med forskyvningen mot ytre høyre, økt islamofobi og rasisme i det tyske samfunnet, er utviklinga enda mer skremmende. På søndag var det valg i Tyskland og det ble som forventet en konservativ seier. Det høyre-radikale partiet Alternative für Deutschland (AfD) fikk 20 prosent, og er med det det andre største partiet i landet. Dette er et parti med tydelig rasistisk, islamofobisk og antisemittisk retorikk og politikk. Et parti med politikere som ødelegger Holocaust-minnemerker, henger med nynazister og fornektet folkemordet på jødene. Nylig har de også fått en høylytt støttespiller i Elon Musk. Det er dem vi må kjempe mot. Ikke studenter som demonstrerer mot folke-

mord, okkupasjon og apartheid.

Det er heldigvis langt mellom realiteten i Tyskland og diskursen i norsk akademien. Men vi kan ikke la det at det palestinske flagget henger på Studentparlamentet bli en hvilepute. For universitetene våre kan fortsatt gjøre mer. Norge må fortsatt gjøre mer. Og i motsetning til i Tyskland, har vi muligheten til å kreve det uten å være redde for

Universitetene våre kan fortsatt gjøre mer

å miste studieplassen. Det er viktig og riktig å diskutere påvirkninger en akademisk boikott har på den akademiske friheten, men nå er det den akademiske friheten i Tyskland som henger i en tynn tråd, og det er ikke på grunn av boikottforkjempere. Nå må vi vise solidaritet med tyske studenter og professorer som tør å heve stemmen sin for et fritt Palestina. De risikerer å miste jobb, skoleplass og å bli arrestert for å kritisere Israel, Tyskland og USA. Men de hever stemmen sin likevel. Da skulle det bare mangle at vi gjør det samme.

Nyhetsredaktør: **Thea Eide**
thea.eidee@gmail.com 93 27 92 17

NYHET

Vil forby pro-palestinske demonstrasjoner

University of Cambridge har søkt myndighetene om lov til å forby pro-palestinske demonstrasjoner og andre Midtøsten-demonstrasjoner i inntil fem år, ved tre av byggene sine. Det melder Times Higher Education (THE). I 2024 etablerte gruppen Cambridge for Palestine flere leirer rundt universitetsbygningene. Ifølge søknaden som universitetet nå har levert til myndighetene er det bekymringer rundt at demonstrasjonene kan forårsake forstyrrelser av administrativt arbeid og høye

kostnader knyttet til rengjørings- og sikkerhetstiltak. Både University and College Union (UCU), menneskerettighetsorganisasjonen Liberty og The Palestine Solidarity Campaign har uttrykt sin misnøye mot forslaget. Også ansatte ved Cambridge har protestert. I et brev som er signert av 170 ansatte, uttrykkes det stor bekymring for hvilke følger et forbud vil få. **TE.**

Frykter for den store rødd

FLYTTE FOKUS: Fatima El-Rasheed (21) mener fokuset i media bør flyttes fra Europa til pågående humanitære kriser.

USIKKER: Benji Asphol (22) vet ikke hva han ville gjort i en krigssituasjon.

Europas endrede sikkerhetssituasjon skaper bekymring hos studenter. Flere er usikre på hva de skulle gjort hvis det faktisk ble krig.

Sikkerhetspolitikk

Tekst Anna Vogt
Foto Shilan Sari

Signalene fra USA til Europa etter Trumps innsettelse er klare: Vi kan ikke lenger regne med amerikansk støtte i en krigssituasjon. Det er tydelig at Europas sikkerhetspolitikk er noe det er vanskelig å være sikker på for tiden. Studenter i Norge må i økende grad forholde seg til en diskurs hvor fred i Europa ikke er en selvfølge. Gjør dette dem redde?

– Optimistisk

Otto Hodne-Tandberg (21), studerer filosofi på UiO og føler seg trygg på at en stor krig i Europa er lite sannsynlig.

– Nei, jeg er ikke redd. Jeg burde sikkert være det, men jeg har ikke følt på det ennå. Jeg blir litt bekymret når jeg leser skremmende overskrifter, men jeg går ikke rett til krig. Jeg er kanskje litt for optimistisk, sier han.

Hodne-Tandberg peker på at økende bekymring blant unge kan ha sammenheng med at konfliktene har kommet tettere på, og at tonen i nyhetsbildet preges av dette.

– Det har vært mange alvorlige nyheter utenfor Europa mye lenger. Det virker som om verden generelt bare blir verre og verre, så jeg tror også det er lettere for meg å se en dårlig nyhet nå og tenke selvfølgelig skjer det, enn hva det var tidligere, sier han.

– Hva hadde du gjort i en eventuell krigssituasjon da?

– La oss bare få det ut der: jeg hadde nok ikke overlevd en slik situasjon i et sekund. Hvis det hadde gått så langt, hadde jeg nok heller stukket

av, eller kanskje jeg måtte vervet meg til militæret.

Unngår Trump

Kunsthistoriestudent på UiO Maja Moland (22) ønsker ikke å tenke for mye på muligheten for krig.

– Jeg har ikke tenkt så mye på om det blir krig i Europa akkurat, men det er bekymringsverdig hva Trump holder på med. Det er jo litt skummelt at USA er så opp-tatt av Europa for tiden.

Selv om hun ikke er redd

Hvis noe skjer, så vet jeg ikke hva jeg skulle gjort

Benji Asphol (22), Student i film og TV på Kristiania.

for krig nå, har Moland vært bekymret tidligere.

– Det var en periode da alle drev og kjøpte inn jodtabletter at jeg var litt urolig. Men etter at Trump ble inn-satt har jeg prøvd å unngå å lese så mye om det. Jeg vet ikke om det er den beste tilnærmingen, sier Moland.

– Fokus vekk fra Europa

Fatima El-Rasheed (21) som studerer statsvitenskap på UiO er mer bekym-

Det virker som om verden generelt bare blir verre og verre

Otto Hodne-Tandberg (21), student i filosofi på UiO

ret for pågående humanitære kriser andre steder i verden.

– Grunnen til at jeg ikke har tenkt så mye på situasjonen i Europa er at jeg generelt tenker mer på konflikter litt lenger unna, som i

Midtøsten eller Sudan der familien min kommer fra. Jeg fokuserer i større grad på disse krisene som jeg opplever er enda mer alvorlige, og som det ikke blir snakket nok om.

El-Rasheed følger likevel med på siste nytt om sikkerhetssituasjonen i Europa.

– Når jeg ser på nyheter om Europa tenker jeg likevel: Oj, kanskje jeg er litt redd.

El-Rasheed pressiserer at bekymringen for krig alltid ligger litt i bakhodet, selv om det er lett å føle seg trygg i Norge.

– Bunker i kjelleren

– Ja, jeg er redd, fordi hvis noe skjer, så vet jeg ikke hva jeg skulle gjort, sier Benji Asphol (22).

Han studerer film og TV på Kristiania og peker på hvordan frykten vår preges av hvordan vi henter informasjon.

– Man legger merke til hvem som leser informasjon og hvem som ikke gjør det, og man kan se hvem som bryr seg om verden og hvem som ikke gjør det. Det er leit å se at det er mange som ikke gidder.

Hvis man klarer å forstå hvor ulike mennesker får nyhetene sine fra, er det lettere å forstå polariseringen i verdigrunnlagene våre, hevder Asphol.

– Forhåpentlig kommer alle til enighet om at krig er en dårlig ide.

– Hva er det som skremmer deg mest?

– Det som skremmer meg mest er at det finnes noen med makt

som kan trykke på en stor rød knapp, og vi kan ikke gjøre noe med det. Mamma har snakket om at vi kanskje må bygge en bunker i kjelleren, men jeg håper ikke vi kommer dit.

Plagiatsjekk deg selv

Snart kan norske studenter ved hjelp av et nytt verktøy sjekke egne oppgaver for tekstlikhet før de leverer inn for å hindre utilsiktet fusk. Det norske selskapet Inspira vant over amerikanske Turnitin i den statlige anbudskonkurransen, skriver Khrono. Studentene får mulighet til å sjekke egne besvarelser for plagiat før de leverer inn oppgavene sine. Norsk Studentorganisasjon (NSO) er positive. – Det vil

være med å gjøre studentene tryggere. At man kan unngå feil som ikke er ment som fusk. Så slipper du å være usikker på om du har gjort en feil, sier NSO-leder Kaja Ingdal Hovdenak. Selv om det nye systemet kan hjelpe med å oppdage tradisjonelt plagiat med for eksempel tilfeller av tekstlikhet, kan det ikke avsløre bruk av kunstig intelligens (KI) i besvarelser. TE.

Danker ut NTNU og UiB

Det britiske høyere utdanningsmagasinet Times Higher Education har nå kommet med sin nye World Reputation Ranking, som i hovedsak handler om omdømme. Der har de plassert UiO på 101.-150. plass, sammen med blant annet Universitetet i Stockholm. Rankingen toppes av Harvard University, med Massachusetts Institute of

Technology og University of Oxford på plassene bak. NTNU er plassert i plasssegmentet 151-200, mens Universitetet i Bergen ligger i segmentet 201.-300. plass. TE.

le knappen

FRYKT IKKE: Otto Hodne-Tandberg (21) tror ikke at tredje verdenskrig står for tur helt ennå.

LEI: Maja Moland (22) er oppgitt over å stadig lese om Trump i media.

Konservative studentledere uenige om Trump

FAKS-leder Herman Winther støtter fortsatt Trump, selv etter hans kontroversielle utspill den siste tiden. – Helt hinsides å si at man kunne stemt på Trump nå, menet leder av en annen konservativ studentforening.

Trump

Tekst Emil Øvretveit

– Det som er mest iøynefallende er jo hvor effektive de har vært. Sist gang brukte de fire år på «build the wall», uten at så mye faktisk ble bygget. Nå satte Trump seg ned på dag én og signerte på alt som var mulig å ordne med et pennestrøk, sier Herman Winther, leder i Foreningen for alle konservative studenter (FAKS).

I fjor høst skrev Winther et debattinnlegg i Universitas der han fortalte hvorfor han selv ville ha stemt på Trump. Mange har blitt overrasket over de kontroversielle tiltakene Trump har iverksatt etter innsettelsen. Dette har imidlertid ikke påvirket Winthers støtte til den amerikanske presidenten.

– Uansett hva man mener om ham, så leverer han på løftene sine denne gangen, poengterer han.

– Flere av disse presidentordrene har vært svært kontroversielle i USA, som benåden av 1500 dømte eller siktede for stormingen av Kongressen. Hvordan ser du på det?

– Slik jeg ser på det handler det om at rettighetene til de anklagede skal respekteres av rettsprosessen, svarer Winther.

– Nå blir det jo ingen rettsprosess.

– Men i etterfølgelsen av disse menneskene ble de forhånds-dømte i mediene, og de fikk en slags kollektiv avstraffelse. Når en rettssak blir til en politisk motivert heksejakt, kan man ikke lenger si at man respekterer rettsstatsprinsipper.

Konservativ uenighet

Mindre begeistret for den amerikanske presidenten er Louise Cathrine Ilebakk Laheld. Hun er leder for Den konservative studentforening, som er studentlaget til Oslo Høyre.

– Vi er klare på at vi støtter demokratiske verdier. Vi vet ikke hva som hadde skjedd dersom Trump ikke hadde vunnet, og det kunne til og med gått verre enn det har gått nå som han vant.

Laheld anerkjenner Trumps evne til å handle raskt. Hun trek-

Vi lever i en politisk maskin som har forkalket seg

Herman Tinius Lauenborg Winther, Leder for FAKS

ker fram våpenhvilen mellom Israel og Hamas, som er noe Joe Biden ikke fikk gjennom. Samtidig mener hun at konsekvensene av politikken hans er uforutsigbare og potensielt farlige.

– Men videre er veldig mange redde for hva han finner på i neste steg, som forslaget om å fordri-ve befolkningen til nabolandene. Derfor kunne jeg aldri tenke meg å stemme på Trump, sier hun og legger til:

– Det er helt hinsides å si at man kunne ha stemt på ham nå, etter benåden av de som stormet kongressen eller å ha kalt Zelensky en diktator og vært et talerør for Putin, sier hun.

At Zelensky er en diktator tror ikke Winther at Trump selv tror på engang.

– Han sier akkurat det han

For noen blir det litt sånn koste hva det koste vil.

Herman Tinius Lauenborg Winther, Leder for FAKS

trenger for å få gjort det han vil. Nummer én får slutt på krigen, og nummer to får kompensasjon for støtten de har gitt. Trump er en businessmann, sier Winther.

– Han spør hva han kan tjene i situasjonen, og det gjennom-syrer alt han har gjort den siste

måneden. Jeg tror det er mange som undervurderer han, legger han til.

Tar avstand fra Musk

Selv om det å kutte i byråkrati og offentlig sløsing er viktig for Høyre, tar Laheld også avstand fra Trumps nedskjæringer med Elon Musk i spissen.

– I grunnprinsippet er det jo det samme som Høyre ønsker å gjøre i Norge. Men dette er ekstremt, uten å ta hensyn til menneskene som faktisk jobber i departementene og byråene.

Hun mener at de fleste gjør en god jobb.

– I stedet for en ansvarlig og gradvis effektivisering, skjer dette så akutt og respektløst at det får katastrofale konsekvenser. Det polariserer enda mer, og gjør staten svakere, ikke sterkere, sier hun.

– Dere ville ikke ansatt Elon Musk til å gjøre jobben?

– Nei, på ingen måte.

Viser keiseren uten klær

Winther mener heller at Trump ryster systemet, og representerer noe annet.

– Vi lever i en politisk maskin som har forkalket seg, og Trump trekker forhenget til side og viser hvordan den faktisk fungerer, sier han.

Han ser på Trump som et opprør mot systemet.

– I den tiden vi er i nå, så er det bedre å ha en tøffing som holder valgloftene sine, enn en mer sivilisert person som dolker deg i ryggen. Det er ikke den typen politiker alle vil ha lenger, og da for noen blir det litt sånn koste hva det koste vil.

Om hvorvidt han hadde stemt Trump i dag, er talen klar.

– Hvis valget er mellom ham og Kamala Harris, så ville jeg gjort det.

– Så du spiser ikke din egen MAGA-hatt?

– Nei, det gjør jeg ikke.

Lever i to ulike vir

Mens de følger utviklingen i hjemlandet, vokser frustrasjonen. – Jeg klarer ikke å se for meg hvordan det blir å dra tilbake, forteller ukrainsk student.

Ukraina

Tekst Elisa Turcato Bakken
Foto Sara Aarøen Lien,
Shilan Sari, Olha Korop

Den siste tiden har den undertrykte sorgen til den ukrainske UiO-studenten Antonina Bukhantsova (20) i økende grad presset mot overflaten.

– Jeg hatt ganske mange sammenbrudd i det siste, sier hun.

Bukhantsova forteller hvordan hun har måttet tvinge bort følelser over lang tid for å kunne fungere i hverdagen. Hun mener hun potensielt har nådd en grense.

– Man undertrykker hvor jævlige en krig er, hvis ikke klarer man ikke å fungere i hverdagen. Derfor kan det kanskje fremstå som at man nevner krigen med en «letthet» i møte med for eksempel studieveinner, forklarer hun.

Universitas har møtt fire ukrainske studenter i Oslo for å høre hvordan den vedvarende krigen påvirker livene deres, tre år etter at Russland startet sin fullskalainvasjon.

Konstant usikkerhet

Lingvistikkstudent Anastasiia Karachun (21) kjenner seg igjen i Bukhantsovas beskrivelser. Tidligere hadde hun behov for å snakke om krigens utvikling med dem hun møtte på sårbart og ærlig vis. I dag er hun mer forsiktig, ettersom hun ønsker å beskytte seg selv og vet at hverdagen må fortsette parallelt med smerten.

– Over tid utvikler man ulike overlevelsesmekanismer. Hvis ikke hadde jeg ikke klart å dra i forelesninger, men kun sittet i mine egne tanker, sier Karachun.

Karachun trakk i fjor særlig fram usikkerheten rundt det å flytte tilbake til Ukraina. I dag preger denne konstante tvilen fortsatt hverdagen hennes.

– Jeg føler på mye angst knyttet til dette. Jeg vet ikke hva jeg skal gjøre og prøver å jobbe med det så godt jeg kan.

Det å kun ha mulighet til å planlegge få måneder frem i tid er belastende for Karachun. Savnet etter besteforeldrene, som bor en time unna den russiske grensen, og venner i Kyiv er stort.

Ulike virkeligheter

De fleste av vennene til masterstudent i arkitektur ved AHO Olena Perepadia (26) bor også i Kyiv,

FØLES UVIRKELIG: For studentene Anastasiia Karachun (t.v.) og Antonina Bukhantsova er det krevende å se for seg hvordan det å reise tilbake til Ukraina vil bli.

NEGATIVE TANKER: Den siste tiden har vært preget av økende negative tanker for Olena Perepadia.

hvor hun selv studerte og jobbet før fullskalakrigen brøt ut. Da Perepadia kom til Oslo høsten 2022 var hun på et dårlig sted mentalt. Det halvåret ble blant annet kritisk infrastruktur i Ukraina ødelagt av massive russiske missilangrep. Da ble kommunikasjonen med de nærmest vanskelig, grunnet svekket elektrisk tilgang.

– Det var først etter et år i Norge at jeg følte meg mer normalt fungerende. Jeg følte liksom ikke at jeg hadde lov til å være lei meg eller å gråte, men heller burde være glad for å være i Norge og holde meg investert i studiene. Å være begge deler samtidig følte jeg tidvis ikke ble helt anerkjent, forklarer hun.

Følelsen har vedvart hos Perepadia i ulike stadier gjennom de snart tre årene hun har bodd i Norge.

– Da en venn av meg mistet livet i frontlinjen i 2023, satt jeg

på universitetet for å diskutere en artikkel. Å forklare hvordan to så ulike virkeligheter tar plass i meg er krevende, forteller hun.

Ikke hjem på samme måte

– Folk i Norge er mye lengre borte fra det som skjer i Ukraina enn meg, samtidig er jeg lengre borte fra det som skjer i Ukraina enn

Man undertrykker hvor jævlige en krig er, hvis ikke klarer man ikke å fungere i hverdagen

Antonina Bukhantsova (20), IT-student ved UiO

mine venner og min familie der. Det er en spesiell følelse, forklarer AHO-studenten Oleksii Vershynin (19).

Da han først kom hit som 16-åring, skulle det være midlerti-

dig. Det vanskelig for Vershynin å vite om dette var noe han faktisk trodde på eller en form for overbevisning som ga trygghet.

– Jeg tenkte alltid: neste uke eller neste måned skal jeg tilbake til Ukraina og spise på det samme pizzastedet jeg og vennene mine har vært på siden vi var små, sier Vershynin.

Han er oppvokst i byen Lviv i Sør-Ukraina. Sist han besøkte hjemstedet var i 2023.

– Da jeg gikk inn døra til barndomshjemmet fikk jeg ikke den samme følelsen av å være

KONSTANT USIKKERHET: Anastasiia Karachun

hjemme. Jeg føler nesten at jeg må akseptere at jeg ikke kommer tilbake dit på samme måte, forteller han.

Tanken på at Norge kanskje blir landet han skal etablere seg i, er krevende å forholde seg til.

– Men selvfølgelig vil jeg bevege meg fremover og bygge opp livet mitt her. Det går sakte men sikkert altså, sier Vershynin som nå går sitt fjerde semester i arkitektur.

Tenker mer langsiktig

På daglig basis snakker Olena Perepadia med nære venner som lever i en hverdag preget av flyalarmer, missiler og droneangrep i Kyiv.

– Noen av vennene mine drar fortsatt til krisesentre og bomberom, men de fleste blir hjemme fordi det skjer så ofte. Man blir utrolig sliten av det over tid.

Hun forklarer videre hvordan

Uvirkeligheter

snakket med Universitas i fjor om sin usikkerhet rundt å skulle reise tilbake til Ukraina. Hun lever fortsatt med denne tvilen.

folk prøver å leve sine vanlige liv samtidig som de bidrar.

– I mitt miljø er det mange som er frivillige. De hjelper hæren og samler inn penger til ulike formål.

Da jeg gikk inn døra til mitt barndomshjem fikk jeg ikke den samme følelsen av å være hjemme

Oleksii Vershynin (19),
Arkitekturstudent ved AHO

Det er veldig viktig å være aktiv og gi mye av seg selv. Samtidig må man tillate seg å hvile for å kunne

stå i dette over tid, påpeker Perepadia.

Hva Norge gjør

– Er det noen narrativer om Ukraina eller krigen generelt som du opplever blir misforstått eller utelatt?

– Fokuset ligger ofte på hvordan Norge gjør en god jobb med å hjelpe Ukraina fremfor faktiske krigshandlinger som berører ukrainere. Det er ofte veldig informativt, men ekte og brutale bilder uteblir ofte, påpeker Olena Perepadia.

Hun starter hver morgen med å lese både internasjonale, ukrainske og norske medier. I Ukraina er det flere mindre kanaler og bloggere som får plass i nyhetsbildet.

– I Ukraina har vi bloggere fra militæret som har blitt veldig kjente i vår informasjonsboble. De

prøver så godt de kan å tenne håp i oss og motivere andre til å mobilisere, forteller hun.

– Vi skal fortsette å kjempe

– Jeg klarer ikke å se for meg hvordan det blir å dra tilbake til Ukraina. Per nå føles det dessverre uvirkelig, forklarer Antonina Bukhantsova.

Også Olena Perepadia har negative tanker.

– I situasjonen vi nå befinner oss er det tidvis vanskelig å finne den indre motivasjonen til å hjelpe. Håpet er at vi skal fortsette å kjempe og at sannheten vil være på vår side, forteller hun.

Videre er hun tydelig på at dette ikke skal forstås som en form for håpløshet, men heller en økende frustrasjon.

– Før hadde jeg stort håp om militærhjelp fra andre land. Men dette skjer ikke på en måte som hjelper oss

LANGT HJEMMEFRA : AHO-studentene Artem Skyba (t.v.) og Oleksii Vershynin er begge fra Ukraina.

med å vinne som et land, sier hun.

Hverken Anastasiia Karachun og Antonina Bukhantsova synes det er lett å skulle forestille hvordan det blir etter krigen tar slutt.

– Om krigen slutter – på hvilke premisser? Mister vi land? Kommer vi til å ha et forsvar mot Russland for fremtiden? spør Bukhantsova.

KI på ville veier

STRENGT: Universitetene har strenge regler for bruk av KI til arbeid.

Utdanningsinstitusjoner nøler med å ta i bruk KI-verktøyet Deepseek. Mens noen har sperret tilgangen, er andre opptatt av at de ansatte må tenke selv.

Kunstig intelligens

Tekst Petter Andreas Lona
Foto Ruben Grøndahl Utaker

Bruken av kunstig intelligens (KI) på norske universiteter og høyskoler har skapt stor debatt. Spesielt ferske DeepSeek har vekket bekymring på grunn av mulige koblinger til kinesiske myndigheter. Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) advarer nå også norske virksomheter om å bruke den på sine enheter.

Universitetet i Agder (UiA) har sperret tilgangen til DeepSeek siden starten av februar, ifølge Khrono. Tord Tjeldnes, IT-Direktør ved UiA, opplyser til Universitas at sperringen vil vare frem til ledelsen har bestemt hvordan UiA forholder seg til Deepseek.

Har ikke tro på forbud

På Høyskolen Kristiania har de derimot ingen regler når det gjelder Deepseek.

– Vi heier på at ansatte lærer seg ny teknologi, men det er samtidig et tydelig skille mellom jobb og privat bruk, sier Audun Giske, IT-Direktør ved Høyskolen Kristiania.

Høyskolen Kristiania har tydelige retningslinjer for bruk av KI på jobb, men ingen spesifikke regler rundt Deepseek.

– Om du skal bruke KI i jobbsammenheng, så skal du kun bruke de godkjente tjenestene, sier han.

Selv om det kun er lov å bruke

godkjente tjenester til jobb, erkjenner Giske at det er teoretisk mulig å bruke Deepseek på jobbtelefonen.

– Vi har ikke tro på noen for-

– samtidig. Deepseek er problematisk, og akademia må forholde seg til det, sier han.

Samtidig som han er enig i at det er problemstillinger knyttet til

Vi behandler våre ansatte som voksne folk, som kan tenke selv

Audun Giske, Direktør IT og digitalisering på Kristiania

budslinje. Vi behandler våre ansatte som voksne folk, som kan tenke selv, sier han.

Han peker også på at utfordringen med KI-tjenester ikke bare handler om Deepseek.

– Det finnes sikkert tusenvis av andre tjenester der ute som kan gjøre like mye skade som Deepseek. Vi må ha blikket vårt på alle disse tjenestene i tillegg. Det blir derfor feil av oss å forby enkelte tjenester, sier han.

– Spesifikk risiko

Bjarte Malmedal i Næringslivets sikkerhetsråd jobber til daglig med å gi råd til norske bedrifter om datasikkerhet. Han er enig i at risikoen ikke kun gjelder Deepseek og har forståelse for at institusjonene ikke aktivt sperrer det. Han understreker heller viktigheten av å ha klare retningslinjer om hvordan KI-tjenester skal brukes.

– Vi må ha to tanker i hodet

KI generelt, peker han på en spesifikk risiko knyttet til Deepseek. Lovverket i Kina krever at kinesiske virksomheter samarbeider med myndighetene om utlevering av informasjon.

– Deepseek lagrer sine data i Kina, og det betyr at kinesiske myndigheter har lovlig tilgang til disse dataene, sier Malmedal.

Frarådes

UiO har heller ikke sperret tilgangen til Deepseek, men fraråder sine ansatte å bruke det, forteller Espen Grøndahl, sjefingeniør innen IT-sikkerhet på UiO.

– En enhet med Deepseek installert er ikke farlig i seg selv. Risikoen ligger i bruken og hvilke data man gir til appen. Derfor er vår holdning at de ansatte selv må tenke over hva de bruker jobbtelefonen sin til, sier han.

På UiO anbefales de ansatte å bruke UiOs egen «GPT-UiO» på

jobb. Den er spesielt utviklet for såkalte gule data, som upubliserte forskningsdata, karakterer og studentarbeider. Derimot er røde data, som helseopplysninger, for sensitive til for «GPT-UiO» fordi den har servere i Irland. Slike data må lagres i Norge.

– Deepseek er ikke tillatt å bruke i jobbsituasjon. Det handler om at man kun skal bruke tjenester vi har en avtale med, sier han.

Samtidig overvåker ikke UiO om de ansatte følger retningslinjene. Grøndahl sier at dette handler om tillit.

– Vi må stole på de ansatte. Vi overvåker heller ikke søkehistorikken din. Det hører rett og slett ikke hjemme på et universitet, påpeker han.

Grøndahl er oppmerksom på usikkerheten rundt hvordan Deepseek håndterer data og er bekymret for potensielle personvernkonsekvenser. Samtidig peker han på at en eventuell sperring ikke nødvendigvis ville vært effektiv.

Vi overvåker heller ikke søkehistorikken din

Espen Grøndahl, sjefingeniør innen IT-sikkerhet på UiO

– Hadde man sperret det kunne ansatte fortsatt brukt det på private enheter, sier han.

Skal ikke installeres

BI er tydelige når det gjelder bruk av KI-verktøyet Deepseek.

– Vi vil ikke at ansatte skal bruke det, sier digitaldirektør Elin Borrebæk.

Kan ansatte ha Deepseek på jobbtelefonen?

+ UiO: Fraråder å ha det på jobbtelefonen.

+ Oslomet: Anbefaler å ikke ha det på jobbtelefonen.

+ BI: Ikke tillatt å installere.

+ Kristiania: Ingen regler rundt å ha det på jobbtelefonen.

I en jobbsituasjon tillater ingen av institusjonene Deepseek.

– Deepseek skal heller ikke installeres på BIs enheter fordi den henter inn så mange andre ting, sier hun.

I stedet opplyser hun at de på BI oppfordrer sine ansatte til å bruke «GPT-UiO», ettersom skolen har en avtale med UiO om å få

bruke deres løsning.

BI har i likhet med de andre institusjonene i Oslo ikke sperret bruken av Deepseek. Borrebæk understreker allikevel at retningslinjene ikke bare er anbefaling.

– Hvis noen bryter den blir det fulgt opp, sier Borrebæk.

universitas@universitas.no

Freser mot UiO: – Useriøs aktør

En formell feil på eksamen førte til at fakultetet valgte å vurdere alle på nytt. – Meget inngripende, sier student.

Eksamen

Tekst Nelly Marie Handloegten

– Jeg er oppgitt over at formelle endringer gjort av universitetet under eksamen går utover studentene.

Det sier Oda Berg (28), som studerer offentlig administrasjon og ledelse ved Universitetet i Oslo (UiO).

I januar fikk hun beskjed om eksamenen hun hadde levert i emnet PSY2407 skulle annulleres og vurderes på nytt grunnlag. Bakgrunnen var en endring som skjedde den tiende dagen av den 14 dagers lange hjemmeeksamen. Da endret fakultetet ordgrensen fra 3000 til 3500 ord etter at studenter hadde klaget på at ordgrensen var for lav.

Den nye vurderingen førte til at Berg gikk ned en karakter. Karakterstatistikken til emnet viser at det også gjaldt flere andre.

Vi forstår at det er utfordrende for studenter som blir berørt av feilen

Kari Pound Davies, assisterende fakultetsdirektør for samfunnsvitenskapelige fakultet

– Det er veldig kjipt at UiOs formelle endringer skal påvirke karakteren min. Jeg trenger et visst snitt for å komme inn på masteren jeg har søkt.

Berg forteller at hun har opp-

levd det som meget inngripende å ikke få god nok informasjon, og at UiO fremstår som en useriøs aktør i dette. Hun klaget derfor på annulleringen før hun fikk den nye karakteren.

– Jeg blir frustrert over at studentene ikke har fått bedre innsyn i hvorfor UiO har valgt å annullere hele eksamen og ikke valgt å bare ta en ny vurdering av eksamensbesvarelsene til de studentene som har klaget, sier Berg til Universitas.

Sendte inn klage

Ida Alstad (29) går bachelor i psykologi og tok det samme emnet som Berg i høst.

– Det var generelt mye rart med den eksamen, men det største problemet var ordgrensen. Dette klagde vi på første dagen, men vi fikk ikke svar før ti dager etterpå, sier hun. Da ordgrensen ble endret, hadde Alstad allerede skrevet ferdig eksamen og begynt på neste. Hun var kritisk til at UiO gjorde endringen underveis i eksamen. Etter at Alstad hadde fått karakter første gang, klaget hun på at de formelle endringene hadde ført til urettferdig sensur. Etter den nye sensuren gikk hun opp to karakterer.

– Hva synes du om prosessen og UiOs håndtering?

– UiO har tatt tak i det når studenter har klaget på de formelle endringene, men jeg skjønner at det kan være kjipt for de som har gått ned i karakter. Det oppleves som uprofesjonelt, sier Alstad.

Alstad og Berg er begge tydelige på at det er fremgangsmåten til UiO de kritiserer, uavhengig av at en ny vurdering av den annullerte eksamenen har vært positiv for Alstad og negativ for Berg.

FRUSTRERT: Student Oda Berg kritiserer UiOs fremgangsmåte i håndteringen av en formell feil under eksamen.

– Svært uheldig

– Hvorfor besluttet SV-fakultet å annullere alle eksamensbesvarelsene?

– Den formelle feilen på eksamen hadde betydning for studentenes prestasjon. Flere studenter var berørt av at sensurvedtaket ble fattet på feil grunnlag, svarer assisterende fakultetsdirektør Kari Pound Davies på e-post.

– Hva tenker dere om at en formell feil gjort av fakultet har gått utover studentene?

– Det er svært uheldig med formelle feil ved eksamen, og dette er noe vi jobber kontinuerlig med for å forhindre. Vi forstår at det er utfordrende for studentene som blir berørt, uavhengig om feilen skjer under eksamen eller i vurderingen av den. Samtidig er det fakultetets ansvar å sørge for at vi følger lovverket når vi oppdager feil.

Til kritikken om at det har vært en uprofesjonell og forvirrende pro-

sess, svarer fakultetet at de har gitt tilstrekkelig informasjon om selve vedtaket og begrunnelsen for det.

– Da studentene mottok det nye sensurvedtaket, hadde de

Det oppleves som uprofesjonelt

Ida Alstad (29), student

mulighet til å både be om begrunnelser for den nye karakteren, men også klage på den som normalt innenfor UiOs frister, svarer Davies.

Emneansvarlig forvirret

Juliana Zhang er emneansvarlig for PSY2407. Hun sier til Universitas at hun selv har vært forvirret i denne situasjonen.

– Jeg snakket med administrasjonen til Psykologisk Institutt (PSI) og det eneste svaret de kunne gi meg var at SV-fakultet hadde bestemt seg for å annullere alle eksamensbesvarelsene.

Zhang legger til at PSI administrasjonen hadde frarådet fakultet å sensuere en gang til.

– Hvis studentene har fått nye karakterer er det fordi de har fått nye sensurer med andre sensorer, ikke på grunn av ordtallet.

– Hva synes du om at noen studenter har gått ned i karakter?

– Jeg synes det er veldig frustrerende fordi studentene har jobbet hardt med dette emnet. Det er synd at SV-fakultet ikke har tatt hensyn til om sensorene synes at den formelle feilen har påvirket karakterene til alle.

universitas@universitas.no

UIO REKTORVALG 2025

Rektorene svarer

Hver uke stiller Universitas et spørsmål til kandidatene som stiller til valg som rektor ved UiO. Denne uka stiller vi spørsmålet:

Hvordan vil studentenes hverdag endres hvis du blir rektor?

Ragnhild Hennum

– I mitt team skal Berit Karseth jobbe med studiesaker, men jeg har også tenkt å jobbe mer med studiesaker selv. Så jeg tror studenttillitsvalgte kommer til å treffe rektor oftere, og vi vil sammen jobbe med å øke studiestøtten og få flere studentboliger. Slik kan studentene bruke mer tid på å studere. Så skal vi, sammen med fakultetene, jobbe mye med førsteårsstudentene og mottak av studentene for å prøve å integrere de bedre i studier og fagmiljø.

Hanne Flinstad Harbo

– Vi vil jobbe enda mer for å lage et engasjerende og inkluderende læringsmiljø. Konkret vil vi ha flere læringsassistenter og ha det gode arbeidet studentforeningene gjør «opp av kjellerne» og fram i lyset. Vi vil også utvikle mer fleksible studieprogram, slik at studentene kan velge emnekombinasjon mer etter egne ønsker. Vi vil også jobbe aktivt for mer bærekraft, bedre studentøkonomi og flere studentboliger.

Giske Ursin

– Vi vil jobbe med å løfte kvaliteten på undervisningen, der det er en utfordring, og få flere tverrfaglige emner og programmer. Vi er også opptatt av at studentene skal ha det bra og trives. Det er særlig det første året hvor det er en del som synes det er vanskelig, så vi skal fokusere på trivsel og mental helse-tilbud. Vi har invitert inn en studentrepresentant i vårt team, for at studentene skal få mer påvirkningskraft. Vi vil ha heldidsstudenter, så studentøkonomien må støttes opp.

Overfladiske ny

Er nyheter rettet mot yngre for useriøse? Ja, mener student Helene Asphaug. Redaktører hevder derimot at disse sakene er nødvendige i et ellers dystert nyhetsbilde.

Agurkjournalistikk

Tekst Karla Beitoaugen
Foto Kenneth Novela Gran og
Ruben Grøndahl Utaker

– Jeg synes de redaktørstyrte mediene burde velge ut de sakene som er viktige, det er det som er god journalistikk for meg. Det har blitt mer at man skriver om at mange liker cottage cheese, på en måte. Eller hva slags salater som er trendy på Tiktok for tiden, sier Helene Asphaug (24). Hun studerer litteraturvitenskap på UiO.

Asphaug skrev forrige helg i NRK kronikken «Nyheter med barneskje», hvor hun hevder at innholdet som er rettet mot unge i de redaktørstyrte mediene er fordummende og useriøst. Universitas møter henne på Blindern for å undersøke nærmere hva hun legger i sin kritikk av medier som NRK og VG.

– Når jeg går inn på en nyhetsside har jeg lyst til å se hva som er verdt å vite, og da vil jeg ikke bli fortalt at hva tenåringer kjøper på

Normal er like viktig som valget i Tyskland, forteller Asphaug.

Hun opplever en tendens til at saker som «Hva er greia med leppepomade?» eller «Jakten på one night stand» tar mer plass i nyhetsfeeden. Disse ble begge publisert på NRK i år. Ifølge Asphaug er dagens ungdom smarte, interesserte og oppegående, og dermed trengs ikke disse «useriøse» sakene for å få den yngre generasjon til å klikke seg inn i nettvissene.

For mye av det mørke

Utviklingsredaktør i VG Øyvind Brenne hevder derimot at de lettere sakene kan være viktige. I en stadig mer dystert verden opplever han at enkelte ikke orker å følge med i nyhetsbildet, og at enklere og mer optimistisk innhold kan bidra til å holde på lesere.

– Vi vet at det er mange, spesielt yngre lesere, som synes det kan bli for mye av det mørke. Det å ha andre ting i miksen tror jeg er viktig i en sårn verden, sier Brenne, som er linjeleder for blant annet redaksjonell utvikling og sosiale medier.

– Hvis du bare har det som

oppleves som tungt, er det noen som ikke orker å forholde seg til nettviss i det hele tatt. Å miste slike nyhetsbrukere er ikke heldig, hverken for VG eller i en større sammenheng for det norske demokratiet.

Capsen bak fram

Kathrine Hammerstad er redaktør i NRKs nyhetsdivisjon. Hun deler Brennes oppfatning om at enkelte unge ikke orker å følge med på nyheter dersom helhetsbildet blir for dystert. Hun sier det finnes mye dokumentasjon på at nyhetsvegringen har økt særlig de siste fem årene, i en verden preget av krig og økonomisk uro. Reuters Digital News Report fra 2024 viser at 31 prosent av nordmenn ofte eller av og til unngår

nyheter mellom 16 og 24 år er nyhetsunvikere.

– Vi har et stort demokratisk problem hvis vi ikke klarer å få med oss de vi sliter mest med å nå, mener Hammerstad.

Videre ser hun også på innholdet Asphaug kritiserer som saker med uavhengig journalistisk verdi. Saker om norsk ungdomskultur ligger tettere på norske ungdommers liv, og Hammerstad mener at slikt innhold også kan falle inn under nyhetsbegrepet.

– Vi tenker at å gå inn og se på one night stand-kulturen er helt legitimt og et journalistisk prosjekt, og så er det opp til oss å gjøre det på en måte som gjør at det ikke ser ut som vi tar på oss capsen bak fram, for det vet vi at i alle fall ikke fungerer.

Engasjert ungdom

Asphaug er uenig i at det er nødvendig med lettere saker for å bryte opp nyhetsbildet og gi leserne et mindre dystert inntrykk. På spørsmål om økt nyhetsvegring svarer hun at redaktører heller burde ha en innfallsvinkel som dreier seg om hvordan man kan få de unge til å lese saker som er ubehagelige.

– Hvis det skjer triste ting i verden er det likevel sannheten, og jobben til en journalist er å få ut sannheten. Hele poenget med at vi

Hvis det skjer triste ting i verden er det likevel sannheten

Helene Asphaug,
student ved UiO

nyheter helt. Året før lå tallet på 23 prosent. En rapport fra SSB i 2022 viste at 18 prosent av unge

OVERFLADISK: Helene Asphaug mener at unge ønsker

vil at unge skal lese nyhetene er at de skal få med seg det som skjer i verden, utdyper Asphaug.

Hun opplever at de redaktørstyrte mediene sparker nedover når innholdet de lager for yngre

5 på Blindern: Hvordan opplever du innhold rettet mot unge i t

Line Johanne Garstad (24), kinesisk med kinastudier + Eirun Olivia Grande Kårstad (19), kinesisk med kinastudier

Garstad: – I nyhetsbildet føler jeg ofte at det er barnslige eller lettvinde nyheter. Jeg føler jo at de portretterer unge som dumme da. Unge og dumme, lett påvirkelige, og styrt av massemedia.

Kårstad: – Det er veldig mange som prøver å overdrive og det blir bare så overstimulerende hele greia, og da er det ikke så mye informasjon som vi faktisk tar til oss. Da blir det bare kaos.

Mariana Loy Menchaca (29), design + Eduard Andreas Randen (25), medisin

Randen: – Jeg forholder meg litt til nyhetene som en bufet egentlig, at hvis jeg ikke synes det virker så spennende så ser jeg ikke på det. Jeg er litt offer for clickbait sånn sett. Det kunne nok vært litt mer avanserte nyheter rettet mot unge tenker jeg, hvis vi har lyst til at flere skal lese nyheter. Menchaca: – Jeg leser bare litt norske nyheter. Jeg kommer fra Mexico og lærer norsk, så jeg velger nyheter mer ut ifra hva jeg kan forstå.

Besmir Jashari (21), internasjonale studier

– Jeg vil påstå at innholdet som produseres for unge er noe unge faktisk interesserer seg for. Hvis du snakker om gutter som klager på at de ikke får ligge, så interesserer jo det mange, nettopp fordi det handler om målgruppa. Hvis du snakker om sikkerhetspolitikk i Arktis så når jo det få unge.

heter?

er å lese seriøse saker, fremfor saker som handler om sminke eller festkultur.

ofte er av underholdende karakter. Dette skaper et skjevt bilde av norsk ungdom og hva de interesserer seg for, mener hun.

– Når jeg snakker med andre unge opplever jeg at de er veldig

informerte og engasjerte, at de leser mye, og demonstrerer for det de er opptatt av. Og at det de bryr seg om er mer enn bare rynkekrem på Tiktok.

universitas@universitas.no

radisjonelle medier?

Selma Johanne Bahner (26), estetikk +
Hannah-Cecilie Sjølie (25), estetikk

Sjølie: – Jeg skjønner ikke helt poenget med å skrive sånne saker. Hva skal det få meg til å tenke? Jeg synes at man kanskje må fokusere litt mer på at unge skal bli voksne borgere, og da må man heller ha saker som kan utvikle en tanke.

Bahner: – Jeg er helt enig i at det er unødvendig med leppepomme-saker, liksom. Men det burde være noe mellomleggs-papir, på en måte. Ikke bare krig, og ikke bare agurknyheter.

universitas@universitas.no

ANNONSE:

AVIS

Oslos mest spennende
konsertprogram med jazz,
improvisasjon og musikk
som ikke ligner annet

Studentpriser
Uhørt! med gratis inngang

nasjonaljazzscene.no

Sentralen

Sentralen Kafe
Bar Mynt på takterrassen
Hitchhiker Restaurant

Konsert, klubb og musikk
Kunst, teater og dans
Quiz, sosialt og kreativt
Boklansering, lanseringer,
samtaler og utstillinger
Festivaler
Åpen mikrofon

sentralen.no

AVIS

Pen sum
for studenter:

MORGENBLADET

10 uker for
10 kroner

Deretter 50% studentrabatt

Bestill på morgenbladet.no/student

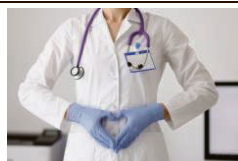
Da Dagsavisen

Få 50% studentrabatt på Dagsavisen!

Bestill her:
abonnement.dagsavisen.no/student

dagsavisen@mediacnect.no
Tlf: 22 99 80 00
www.dagsavisen.no

GYNEKOLOG

Majorstua kvinneklinikk

Gynekologisk undersøkelse og
celleprøve
Studentpris kr. 1.050,-

Gynekolog sentralt på Majorstuen. Du
får raskt time hos gynekolog, og du
trenger ikke henvisning. Enkel
timebestilling på nett og ingen ekstra
gebyr for timer på kveld og i helger.

Velkommen til en hyggelig og
profesjonell time.

Bestill time på
majorstuaqvinneklinikk.no

TILBUDSGUIDEN

Tilbudsguiden

LYD- OG LYSUTLEIE

Skal du ha fest?

Utleie av:
- Lyd
- Lys
- Aktivitetsleker
- ute/innekino
- Sceneteknisk
- Silent Disco

10% Student
rabatt

DJ BOOKING NORGE AS
www.djb.no

Allt av artister og underholdere

MUSEUM

Astrup Fearnley Museet

Frida Orupabo
On Lies, Secrets and
Silence

07.02–27.04.25

U25-medlemskap 190,-
Studentbillett 100,-
Under 20 Gratis

NOBEL
PEACE
CENTER

Studenter
50 kr

Tirsdag-fredag
kl. 11.00-14.00

Husk gyldig studentbevis.

KINO

C I N E M A T E K E T

ARKITEKTURFILM
OSLO

28. FEBRUAR–2. MARS

Norsk
filmstiftutt www.cinematket.no

STUDENTBOLIG

ANKER
STUDENTBOLIG

På leting etter
et nytt hjem?

www.ankerstudentbolig.no

DANS

DANSESTUDIOET
FOR ALLE

GRATIS PRØVETIME
10% STUDENTRABATT

SALSA
BREAK
HOUSE
VOGUE
HIPHOP
POPPING
LOCKING
WACKING
DANCEHALL
AFROFUSION

PSYKOLOG

StudentPsykologen

Spesialisert på studenter
siden 2014

HOS OSS KAN DU FÅ HJELP MED

- Prestasjonsangst
- Ta tak i oppgaver
- Håndtere stress
- Dårlig selvfølelse
- Vansker i relasjoner
- Ensomhet
- Og mye mer

Studentpris kr. 1195
Ingen ventetid

Les mer og ta kontakt på
StudentPsykologen.no

RESTAURANT

Test Johnny Rockets
smashburger til studentpris!

SMASH BURGER

135,-

Gjelder ved fremvisning
av studentbevis.

Veil. pris 169,-

Johnny
Rockets

TILBUDSGUIDEN

GODE TILBUD
FOR
STUDENTER
I OSLO

FORENING

LYST PÅ BILLIG VINTERTUR?

Nå får DNT ung-medlemmer
full pakke for 745,- på
Gjendesheim og Fondsbu

Overnatting, 3-retters middag,
frokost og matpakke

SUPER-
TILBUD!

T

SI DET VIDERE: Som ny i leiemarkedet finnes det mange feller og lite informasjon å gå etter. Gründer Fabian Alexander Johannessen (28) mener han har løsningen.

Rate min drittleilighet

Leiemarkedet kan oppleves som en jungel. Gründer av ratingtjeneste vil hjelpe studenter i boligvansker. Aktivist mener en lovendring må til.

Leiemarkedet

Tekst Selma Flood
Foto Kenneth Novela Gran

Vann som drypper fra taket midt i rommet på sjette måneden. Utleiere som kommer og går uanmeldt, sammen med skjeggkreene. En leilighet som viste seg å egentlig være en bod. Det finnes nok av skrekkehistorier fra leiemarkedet. Og som student risikerer du at en av dem handler om deg.

Statlige studentboliger dekker knapt 15 prosent av behovet, ifølge Norsk Studentorganisasjons (NSO) studentboligundersøkelse fra 2024. De fleste studenter må ty til det private leiemarkedet. Da gjelder det å handle raskt: 7 av 10 studenter er åpne for å leie bolig uten å ha sett den først, viser en undersøkelse fra Forbrukerrådet i 2024. Hvordan skal man som student, kanskje i en ny by uten nettverk, navigere blant og unngå de verste boligfellene?

Gir verdifull innsikt

– Tanken er at tidligere leietakere vet hvordan det er å bo i en leilighet. Fremtidige leietakere vet ikke det. Og den informasjonen er vel-

dig relevant.

Det sier Fabian Alexander Johannessen (28), som i løpet av året håper å presentere 40.000 anmeldelser av utleieboliger på ratingsiden Revju.

Ideen fikk han i 2019, da han

Utleiere får ingen konsekvenser om de har misfornøyde kunder

Sigrd Elise Høeg (31)

som student på Norges Handelshøyskole (NHH) leide sin første bolig i Bergen, en leilighet med store fukt- og muggproblemer. En ellers hyggelig utleier tok aldri tak i problemet som preget bosituasjonen et helt år.

Det er garantert noen som har bodd her før og vet om problemet, var tanken som slo ham. Og hadde han fått vite om det på forhånd, kunne han ha funnet seg et annet

sted, krevd lavere leie eller at det ble fikset før innflytting.

– Når hverdagen er i gang er det ganske tungvint å komme seg ut av leieforhold, både kontraktsmessig og rent praktisk, påpeker Johannessen.

Revju har som hovedmål å hjelpe leietakere å navigere i et skjevt utleiemarked, der etterspørselen som regel langt overgår tilbudet. Med incentiver som «vinn husleia»-konkurransen og gratis tilgang til andre anmeldelser, vil Revju lokke tidligere leietakere til å dele sine opplevelser hos det Johannessen kaller leiemarkedets TripAdvisor. Slik vil de oppnå et mer transparent leiemarked.

– Det finnes jo ratingsider for alt. Men hvor du skal bo er en ganske mye større beslutning enn hva du skal spise i kveld, eller hvor du kjøper elektronikk. Der du bor påvirker livet ditt ganske mye, så man vil jo vite hva man går til før man flytter inn, poengterer Johannessen. Han vedgår at den virkelige verdien av ratingtjenesten kommer med antallet anmeldelser, som de går inn for å øke betraktelig i det kommende året.

Krever regulering

– Utleiemarkedet, sånn det er i dag, handler om å selge en vare: våre hjem. Men utleiere får ingen konsekvenser om de har misfor-

nøyde kunder.

Det mener Sigrd Elise Høeg (31) fra aktivistkollektivet Reduser husleia. På instagramkontoen @min_drittleilighet rater de ikke leiligheter, men eksponerer resultatet av det de ser som et skjevt marked bygget på skjeve maktforhold. En «drittleilighet» kan være full av mugg, som den Johannessen leide. Men det er også en bolig der man presses til å enten bli i eller forlate leieforholdet, mot sin vilje, på grunn av høye

Hvor du skal bo er en ganske mye større beslutning enn hva du skal spise i kveld

Fabian Alexander Johannessen (28)

priser, dårlige forhold og tidsbestemte kontrakter. Og hovedmålet med å poste kritikkverdige utleieboliger?

– Å henge ut utleierne.

Høeg peker på at studenter er en gruppe som i stor grad aksepterer å bruke halve, om ikke hele, studielånet sitt på dårlige boforhold

i en periode, fordi mange tror de kommer til å bli boligeiere i framtiden. Men av én million leieboere, blir ikke alle boligeiere.

– Tanken om at man i realiteten har et valg, er forbeholdt de mest privilegerte leietakerne, hevder Høeg.

Hun mener en regulering av leiemarkedet er nødvendig for å kunne navigere i det på like vilkår. Derfor krever Reduser husleia en husleielov som gjør dårlige forhold ulovlig for alle. Oppfordringen i mellomtiden er klar:

– Klag på, mas på og forvent noe av utleieren din.

Utstillingsvindu

Johannessen på sin side holder fast ved at utleiemarkedet også har gode sider, og forklarer hvordan Revju også er relevant for utleiere:

– For de flinkeste utleierne blir det et utstillingsvindu der de kan markedsføre seg som godt likt. Og for de mindre flinke, et verktøy for å forbedre seg.

Mens Høeg er tydelig på at det ikke er utleiere som fortjener oppmerksomhet for å oppføre seg bra:

– Jeg mener man heller bør fokusere på hvor mange snille leieboere det er. Som oppfører seg så jævla ordentlig, men får så lite tilbake.

Rekordmange norske studenter i Italia

Seks ganger så mange norske utvekslingsstudenter reiser til Italia nå som for ti år siden. – Padova er Italias Trondheim, sier utvekslingsstudent.

Utteksling

Tekst Selma Stephansen
Foto Ruben Grøndahl Utaker

Siden koronapandemien har antallet norske studenter som reiser på utveksling nærmest tredoblet seg. I fjor valgte 7993 studenter å dra hjemmefra for et semester i utlandet. Hele 737 av dem dro til Italia.

Dette kommer fram i ferske tall fra Database for statistikk om høyere utdanning (DBH). Dermed er Italia den nest mest populære utvekslingsdestinasjonen for norske studenter, for tredje år på rad.

– Dette er en trend vi er klar over. Man ser det samme i naboland som Spania og Portugal. Disse landene er både billige med store byer og gode utdanningsinstitusjoner, sier Øyvind Bryhn Pettersen, president i Ansa.

Nye trender?

Det er Australia som i år igjen troner øverst på listen over de mest populære destinasjonene for studenter. Et land som derimot ser en tydelig nedgang er USA. For ti år siden lå de på topp med hele 1439 studenter, sammenlignet med bare 589 i fjor.

Australia er kanskje størst, men står på stedet hvil. Italia på andre plass kommer derimot som en rakett - dit reiser seks ganger så mange utvekslingsstudenter nå som for ti år siden.

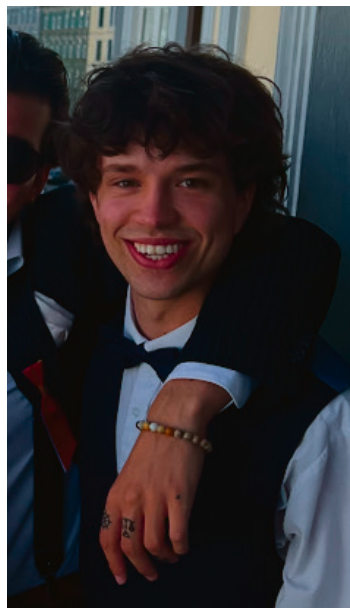
Året 2023 ble et rekordår for utveksling. Aldri før var så mange norske utvekslingsstudenter i utlandet. Trenden fortsatte imidlertid ikke, med 92 færre utvekslingsstudenter i fjor enn året før.

– Dette går i feil retning. Vi skulle gjerne sett at tallene går oppover slik at så mange som mulig får oppleve utlandet, sier Bryhn Pettersen.

Generøst stipend

Elias Mazzawi Vadseth (22) har nettopp fått vite at han skal på utveksling til Roma til høsten, og blir dermed en del av statistikken for det nye året.

– Jeg drar hovedsakelig til Roma fordi det er varmt, starter Mazzawi Vadseth med å si. Han

SPRÅK: Harald Tveito (26) håper å lære seg italiensk i løpet av utvekslingsoppholdet

påpeker samtidig at Italia ikke er alt for langt hjemmefra, noe som gjør det lettere å holde kontakt med kjæresten som blir igjen i Oslo.

– En av grunnene til at jeg ikke drar et sted lenger borte er hvor dyrt ting har blitt. Typiske utvekslingsland som USA og Australia er dyre steder å bo og være, i tillegg krever de ofte skolepenger. Det har stor påvirkning på studenter, sier Mazzawi Vadseth.

Flere læresteder i USA og Australia tar betalt for semesteret norske studenter er hos dem. Universitetet i Oslo har utvekslingsavtaler i disse landene som koster opp mot 100 000 kroner bare i skolepenger. I motsetning får studenter som reiser til Italia Erasmus-stipend på hele 6000 kroner i måneden.

Mazzawi Vadseth ser fram til å reise og holder for tiden på med å finne et sted å bo i byen der alle veier møtes.

– Jeg gleder meg til å oppleve byen, maten og kulturen, sier han.

Studentbyen Padova

Harald Tveito (26) nyter også godt av Erasmus-stipendet. Han landet for bare noen dager siden i Padova, en by nord i Italia. Der skal han tilbringe fem måneder.

– Jeg valgte faktisk Padova fordi jeg ble anbefalt det av italienske utvekslingsstudenter hjemme

KALDT: Elias Mazzawi Vadseth (22) gleder seg til å reise sørover til varmen.

i Oslo, forklarer Tveito.

Tveito har tidligere vært fadder for utvekslingselever ved UiO, og har hørt mye om Padovas gode studentmiljø.

– Padova er Italias Trondheim, ler han.

Selv har Tveito allerede funnet

Jeg glir lett inn i byen og har allerede blitt kjent med de lokale bestemødrene

Harald Tveito (26), utvekslingsstudent i Padova

seg til rette i Italias studentby. Han beskriver en bakoverlent kultur med eldre damer traskende rundt i kåper, og selvfølgelig god mat og

drikke.

– jeg føler meg litt italiensk allerede. Jeg glir lett inn i byen og har allerede blitt kjent med de lokale bestemødrene. Norge glemmer man

når man er her, sier Tveito.

Studentene vil hindre frafall

Over en tredjedel av studentene på bachelor i psykologi ved UiO dropper ut. Det ville student Karin Stuge gjøre noe med.

Frafall

Tekst Alma Agnete Nicolaysen
Foto Susanne Njølstad Skandsen

Karin Stuge (25) har gjennom sitt eget studieløp observert at flere av hennes medstudenter slutter. Hun studerer bachelor i psykologi, der over 30 prosent av studentene slutter innen fjerde semester.

– Jeg var interessert i å finne hvorfor folk sluttet, for å så kunne bruke den kunnskapen til å forbedre studieretningen, sier Stuge.

Sammen med tre medstudenter laget hun studien «Årsaker til frafall på bachelor i psykologi ved UiO». Gjennom en fagsvarlig fikk de søkt om midler, og gjennomførte forskningen utenom deres eget studieløp.

Studentene gjennomførte ni kvalitative intervjuer av studenter som hadde sluttet på bachelorstudiet og analyserte funnene for å finne årsaker.

Studien legger frem årsaker til frafall og tiltak de vil at Psykologisk institutt tar tak i. Dette innebærer blant annet stor avstand mellom foreleser og student, lite kontinuitet i gruppene og usikre jobbmuligheter.

Usikre jobbmuligheter

Psykologistudentene Anette Ødegård (22) og Maja Haugen (22) mener begge at uklare jobbmuligheter kan være en viktig årsak til frafallet.

– Når vi tar bachelor, så blir vi jo ingenting. Vi får ingen tittel når vi er ferdige, jeg tror folk kan synes det er vanskelig, sier Ødegård.

Det er viktig å skape en samtale med de som faktisk går studiet

Karin Stuge (22),
bachelorstudent og forsker

De forteller at mange av studentene kjenner på at bacheloren ikke har like mye relevans som profesjonsstudiet og at det ikke er noen klare linjer for hva man kan bli.

– Jeg kan føle litt på at jeg ikke helt vet hva jeg skal gjøre. Akkurat nå er det sånn at man kan bli hva man vil, mer om det har de ikke sagt, sier Haugen.

Begge studentene forteller at de selv ikke har sett frafallet. Dette er fordi de ikke har faste klasser eller grupper innenfor emnene de tar. Store forelesninger skaper også stor avstand mellom foreleser og student.

FOTO: PRIVAT

STUDENTEN BAK STUDIEN: Karin Aeng Stuge har skrevet studien som undersøker frafallet.

Haugen tror at samlinger der studentene blir informert om arbeidsmulighetene de har, kan motvirke frafallet og minske avstanden mellom studenter og fagsatte.

Tiltak skal motvirke frafallet

Karin Stuge forteller at uklare arbeidsmuligheter kan ha en negativ effekt på studentenes motivasjon. Når studentene blir fortalt at de kan jobbe med «alt», skaper det vage mål og lite retning. Studien viser også til at de opplever lite tilhørighet og lavt samhold.

Mange som går bachelor i psykologi, ønsket egentlig å gå profesjonsstudiet, forteller Stuge. Det kan skape en distanse til studie-stedet fra start, og føre til at studentene ikke investerer like mye i fellesskapet.

– Man investerer kanskje lite fordi det er et andrevalg, eller fordi man ikke forstår målet med å gå studiet, sier Stuge.

Stuge trekker frem at hvis foreleserne kan knytte teori til eksempler fra virkeligheten, kan dette motivere elevene. Hvis studentene føler seg motivert, er det større sjans for at de investerer både faglig og sosialt i studiet, tror Stuge.

Hun legger til at det å innføre mindre og faste grupper på studiet, kan være positivt for det faglige og det sosiale.

– Hvis man har mer kontinuitet i gruppene og obligatorisk oppmøte, da blir man «tvunget» til å bli kjent med hverandre. Da kan man knytte et fellesskap på studiet, sier Stuge.

Vil inkludere studentene

Vibeke Moe er professor og utdanningsleder ved Psykologisk institutt. Moe trekker frem tilhørighet og identitet tilknyttet PSI som viktige punkter for dem.

– Studentene opplever forelesningene som veldig store forsamlinger, og da er det ikke så lett å føle at du som individ hører til

FRAFALLET MERKES: Studentene Maja Haugen og Anette Ødegård har begge hørt om studenter som har sluttet på studiet.

der, sier Moe.

For å bedre samholdet og motvirke frafallet, forteller Moe at de har satsset på faste grupper på bachelorstudiet. Å skape et sosialt og faglig fellesskap, er viktig for tilhørigheten og trivselen på instituttet.

Når vi tar bachelor, så blir vi jo ingenting

Anette Ødegård (22),
bachelorstudent

I sammenheng med studiekvalitet har de jobbet med å skape et felles forum for diskusjon av undervisning og gode undervisningsmetoder underviserne i mellom. Her ønsker de å ta opp temaer

for å inspirere hverandre til å gi god undervisning.

– Det nye grepet nå, er at vi også skal invitere studentene. Så ønsker vi at de også vil komme og dele om deres opplevelse, sier Moe.

Hun forteller at hun er spent på hvordan denne endringen vil fungere, men håper at forumet, sammen med andre tiltak, kan motvirke frafallet.

Karin Stuge forteller at det å ha en deltagende ledelse er veldig viktig. Det å inkludere studentene i samtalen og åpne for diskusjon, er viktig for å skape større tilknytning, forteller hun.

– Selvfølgelig er det vanskelig å møte alles behov, men det er viktig å skape en samtale med de som faktisk går studiet, avslutter Stuge.

Reagerer på kaffeavtale

KAFFETØRST: Amalie Fadler Opdal mener det er ulogisk at ansatte skal få kafferabatt i kantinen.

OsloMet gir sine ansatte halv pris på kaffe i SiOs kantiner, selv om de får gratis kaffe på kontoret. Det får studentparlamentet til å reagere.

Ansattrabatt

Tekst Petter Andreas Lona
Foto Emilie Holtet

Hvis du er ansatt på OsloMet må du ikke betale like mye som studentene for å dekke dine egne mat- og koffeinbehov. En av de som reagerer på dette er leder av studentparlamentet ved OsloMet Amalie Fadler Opdal. Hun mener det er urimelig at studentene må betale mer for kaffe i kantina enn de ansatte.

– Egentlig burde det vært studentene som fikk billigere kaffe, sier hun.

I dag betaler ansatte 6 kroner for en kaffe dersom de har med egen kopp, og 10 kroner uten. Studentene må derimot ut med 12 kroner for kaffe i medbrakt kopp og 20 kroner uten. Studentparlamentet mener denne forskjellen er ulogisk.

– Det må være likere pris. I dag er det en stor forskjell. Enten så må prisene være jevnere, eller så må man kutte ut eller begrense

ordningen for de ansatte, sier Opdal.

Ida Austlid, leder av SiO Mat og Drikke skriver i en epost til Universitas at: «SiO Mat og Drikke har et system med to priser. Studentene har lavere priser på spisestedene våre, mens det er en annen pris for ansatte og andre.»

Samtidig legger hun til at de ulike lærestedene, som OsloMet, har mulighet til å subsidiere prisene for sine ansatte.

«Det er lærestedene som må svare på hvilke vurderinger de har gjort», skriver hun.

Gratis kaffe på kontoret

Samtidig som universitetet gir sine ansatte rabatt i SiOs kantiner, har kaffeordningen på forelesernes kontorer blitt lagt ut på anbud. Det betyr at selskaper som Friele og Evergood nå kjemper om en kontrakt verdt 5 millioner kroner for å levere kaffe til OsloMets ansatte de neste fire årene.

Med andre ord så planlegger OsloMet å fortsette å tilby de ansatte gratis kaffe i kontorgangene

i fire nye år. Opdal stiller spørsmål ved om det er nødvendig å fortsette å subsidiere kaffeprisen for ansatte i kantinen når man har kaffe tilgjengelig på kontoret sitt.

– Man kan jo stille spørsmål om hvorfor man skal prioritere det, når de ansatte har kapital til å betale samme pris som studentene, sier Opdal.

Vi mener dette er en bedre bruk av arealer og penger ved OsloMet enn å legge beslag på arealer til egne ansattkantiner

Mariann Hole,
Eiendomsdirektør på OsloMet

Mariann Hole, eiendomsdirektør på OsloMet, opplyser over e-post at størsteparten av rammeavtalen er leie av kaffemaskiner og vannkjørere, mens innkjøp av kaffe utgjør en mindre andel.

«Det er viktig å understreke at beløpet er en makspris, og at det faktiske beløpet OsloMet kommer til å bruke på avtale trolig vil bli lavere», legger hun til.

La ned ansattkantiner

Ordningen om å gi ansatte halv pris på kaffe stammer fra da OsloMet for noen år siden la ned ansattkantiner.

«For å få til denne nedleggelsen måtte vi tilby ansatte et alternativ med rimelige priser via SiO», skriver Hole i en e-post.

Arealene som den gang var ansattkantiner har nemlig blitt omgjort til studentområder eller spesialrom. Hole mener derfor det er god prioritering å gi ansatte lavere pris i SiOs kantiner, ettersom de ikke har egne kantiner lenger.

«Vi mener dette er en bedre bruk av arealer og penger ved OsloMet enn å legge beslag på arealer til egne ansattkantiner. Det har også vært et poeng for oss å bruke SiOs kantiner, fordi overskuddet derfra går tilbake til studentvelferd», legger hun til.

Opdal har forståelse for at kaffe er et viktig ansattgode, men er opptatt av at godene ikke må gå utover studentene.

– Jeg skjønner jo at de ansatte

skal ha noen goder, men hvis godene går utover studentene er det jo dumt, sier hun, og legger til at det er studentene som i større grad burde få økonomiske fordeler.

Studentlederen mener OsloMet bør tenke mer på studentenes økonomiske situasjon.

– Som student er det vanskelig å skjønne hvorfor den er dyrere for oss enn for ansatte.

Egentlig burde det vært studentene som fikk billigere kaffe

Amalie Fadler Opdal,
Leder av Studentparlamentet ved OsloMet

Det føles ulogisk at de ansatte skal ha billigere kaffe når de har bedre råd til å betale for den, sier hun.

OsloMet har ikke svart på Universitas spørsmål om hvor mye kaffesubsidieringen koster universitetet årlig.

VALG I TYSKLAND:

Frykter voksende y

HJERNEDØDEN: Mannen holder et skilt som sier: «Ikke kutt i universitet!».

FOTO: JONATHAN KAMZELAK

Det voksende ytre-høyrepartiet Alternative für Deutschland (AfD) ble det nest største partiet etter valget i Tyskland. Flere studenter er bekymret for landets fremtid.

Forbundsvalg

Tekst Edvin August Velle

– For første gang i livet mitt er jeg på ekte redd for vennene mine og bekjente med innvandrerbakgrunn, de som er skeive, eller de med funksjonsnedsettelse, forteller Zora Jochim (26). Hun studerer sosialvitenskap ved Hamburg Universitet og frykter ytre-høyrepartiet Alternative für Deutschland (AfD).

Søndag kveld ble resultatene fra det tyske forbundsvalg-

get klare, og det sentrum-konservative partiet Kristendemokratene (CDU) med partileder Friedrich Merz i spissen, ble Tysklands største parti. Nå jobber Merz og partiet med å danne en regjeringskoalisjon for å sikre flertall. Det kontroversielle partiet AfD ble nest største parti med 20,8 prosent av stemmene, og gjorde med det et historisk godt valg.

Håpløst

Etter en regjeringsskifte hvor Fridemokratene (FDP) brøt ut av en koalisjon med sosialdemokratene (SPD) og De Grønne, ble forbundsvalget i Tyskland fremskyndet til den 23. februar. Opprinnelig var valgdatoen satt for 28. september 2025. I kjølvannet av terrorangrep og et splittet land i økonomisk krise har AfD fått stor plass i valkampen. Partiet er veldig innvandringskritiske, og blir i noen tilfeller omtalt som høyreekstremer. AfD-politiker Alice Weidel har blant annet uttrykt at «irregulær migrasjon er kilden til alt ondt». Før valget scoret AfD rekordhøyt på målingene, og har de siste årene vokst voldsomt i popularitet.

Rettslære-student Nelly Sieknanns (23) studerer ved Hamburgs Universitet

og påpeker at valget i år er ekstraordinært.

– Landet vårt har gjort en markant høyredreining, og jeg tror mange studenter føler på en slags håpløshet over det faktum at de konservative har over 50 prosent av stemmene, sier hun.

Hundretusener i protestmarsj

Det har i de siste ukene før valget vært store demonstrasjoner mot AfD og CDU. Den aller største var i München med 250 000 demonstranter. Markeringen fant sted etter at CDU, og Merz, anklages for å ha tatt farvel med partiens lenge fastholdte front mot AfD, kalt «brannmuren», for å sikre støtte til en sterkt migrasjonskritisk tiltakspakke. Brannmuren er politisk konsensus om at ingen partier skal samarbeide med AfD eller være avhengig av deres stemmer i Forbundsdagen.

Til tross for dette har partilederen flere ganger understreket, både før og etter valgseieren, at et samarbeid med AfD ikke er aktuelt.

– Det er på høy tid å demonstrere, forteller Sieknann, og fortsetter:

– AfD er et parti som dehumaniserer og angriper minoritetsgrupper. Vi tyr derfor til gatene for å vise at det fortsatt er håp, at utsatte grupper ikke står alene, og for å sørge for at den høyreekstremistiske fløyen ikke normaliseres.

Jochim beskriver det samme,

Det er helt essensielt at neste regjering viser at de kan løse Tysklands problemer

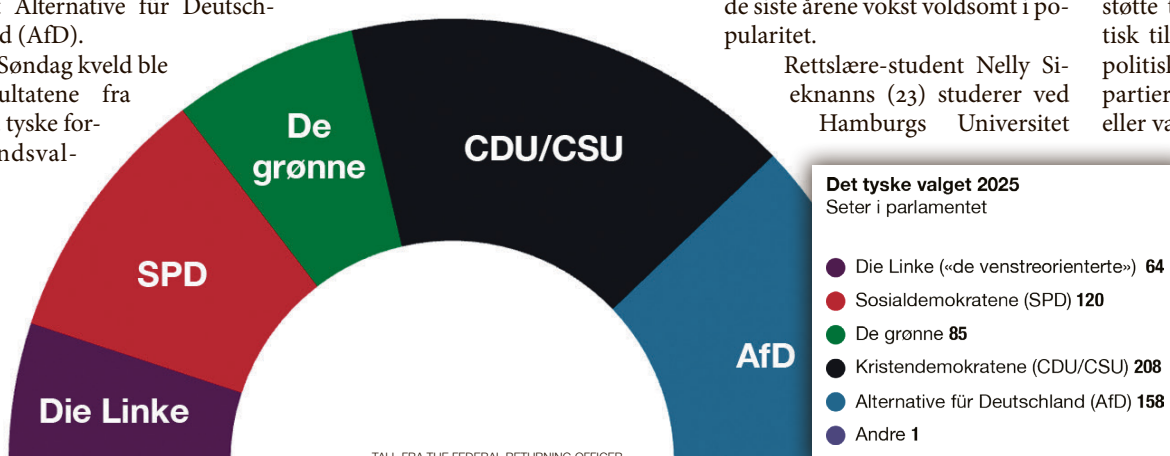
Jakob Kunze (24), student

og forteller at flere har gått fra hus til hus for å overtale velgerne.

– Jeg frykter et autoritært parti, uten hensyn til studenter, palestina-demonstranter, klima, innvandrere eller det skeive samfunn, forteller Jochim.

Et felles mål i spagat

En student som derimot er skeptisk til demonstrasjonene, er Jakob Kunze (24). Han er medlem i

Ytre-høyre parti

CDU sitt ungdomsparti, og studerer statsvitenskap og historie ved Universitetet i Bonn.

– I bunn og grunn er jeg for enhver demonstrasjon mot AfD, og et samarbeid med dem er utenkelig. Partiet er rasistisk, drifet på hat mot minoritetsgrupper, spesielt innvandrere som har vært med på å bygge opp landet. De driver en politikk som vil være skadelig for Tyskland, mener han.

Kunze forholder seg likevel kritisk og velger å avstå fra deltakelse.

– En rekke av demonstrasjonene er rettet mot mitt parti, og derfor føler jeg meg heller ikke velkommen i dem. Vi hører ikke hjemme i et høyre-radikalt hjørne, og jeg er redd vi skyves ditover, forteller han, og legger til:

– Partiets kontorer er blitt overfalt og ramponert, folk har stormet inn med masker, og venner har blitt overfalt på åpen gate.

Ungdomspolitikeren er bekymret for hvor splittet Tyskland er blitt, og tar ikke lett på volden som finner sted i landet.

– Det er helt essensielt at neste regjering beviser at de kan løse Tysklands problemer: økonomisk

krise, innvandringspolitikk og energipolitikk. Om regjeringen løser migrasjonsproblemet vil AfD bli irrelevant og forsvinne, forklarer Kunze og understreker at dette også kan gå motsatt vei.

Splitt og hersk

Astrid Sverresdotter Dypvik (47) er en norsk journalist og historiker som har skrevet flere bøker om tysk historie. Til tross for at hun ikke tror på et samarbeid mellom CDU og AfD, er forfatteren bekymra for konflikter mellom de tradisjonelle partiene, som kan resultere i at AfD vokser enda mer.

– CDU vil uten AfD bli tvunget til å samarbeide med De grønne eller SPD. Slike koalisjoner vil preges av mye intern konflikt og ulike interessenetninger, noe som igjen kan styrke AfDs posisjon som et samlet alternativ for misfornøyde velgere, mener hun.

Forsker og førsteamanuensis i tysk og europeisk kulturhistorie Anette Homlong Storeide (49) forklarer at AfDs voksende støtte hovedsakelig er begrunnet i partiets sterke opposisjon mot Angela

FOTO: PRIVAT

BEKYMRET: Student og ungdomspolitiker for Junge Union, ungdomsorganisasjonen til CDU, Jakob Kunze (24) er bekymret for sine utenlandske medstudenters og professorers fremtid dersom AfD får politisk innflytelse.

FOTO: PRIVAT

SKEIV?: Student Zora Jochim (26) ler av Alice Weidels (kanslerkandidat for AfD) utsagn: «I am not queer, I just live with a woman». De har også to adoptivbarn.

FOTO: PRIVAT

LITE HÅP: Student Nelly Sieknann (23) forteller at mye håp er borte i forkant av valget.

Merkels liberale migrasjonspolitikk. Storeide forteller at migrasjonsspørsmålet på den ene siden har blitt brukt til partiets fordel, for å appellere til behovet for sterkere grensekontroll og sikkerhet. Og på den andre siden for å appellere til at folks privatøkonomi er svekket, og offentlige budsjetter sprengt som følge av dyr migra-

sjon, forteller Storeide.

– Partiet har lyktes med å spille på mange folks - særlig i struktursvake regioner i det tidligere DDR - manglende tillit til det eksisterende politiske systemet, og fremstiller seg som et folkelig alternativ til elitepolitikere som ikke skjønner vanlige folks problemer, forteller forskeren.

Universitas har prøvd å få kontakt med AfD, men har ikke lyktes å få svar av dem før denne avisen gikk i trykken.

universitas@universitas.no

FOTO: JONATHAN KAMZELAK

PALESTINADEMO: Det har vært voldsomme sammenstøt mellom palestinedemonstranter og politiet i Tyskland.

DEBATT

Idé- og debattredaktør: **Ada Louise Andreassen**
adalouiseandreassen@gmail.com 948 09 383

KJØR DEBATT

Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Den hellige treenigheten

Trender kommer og går. Noen, som douchebag-trenden aka skilpadde-epidemien, har kanskje kommet for å bli. En trend som har forplantet seg godt i hovedstaden er skjørt over bukse. Rundt om på alle Oslos universiteter kryr det av stilige jenter som holder varmen med

et ekstra lag over bukse. (BI er antakelig unntaket.)

Men det er visst ikke bare i Oslo man leker dansk. På en eller annen måte har trenden også

klart å trenge seg gjennom de syv fjell og nådd Bergen by. Det har fått Studvest-journalist Aurora Kallevåg til å undre: Hvorfor går vi egentlig med skjørt over bukse?

«Noen» håper kanskje at det får dem til å se ut som at de har bodd i København. Ifølge Studvest-journalisten symboliserer trenden noe mye dypere enn som så. Kallevåg forklarer at ved å kle oss som 4 år gamle jenter, lever vi ut vår indre små-

jentedrøm. «Heal your inner child» er budskapet. Skjørt over bukse symboliserer god stemning. Du er både morsom og gæren. Til og med litt barnslig til tider.

Trenden kombineres elegant med et skjerf tullet rundt om hodet. Dette gjør de også i Ber-

gen. Med skautet kanalisere du din indre bestemor, som er snill og omsorgsfull. Enda sterkere blir budskapet med et strikkeset i fanget.

Hvem er

hun? Er hun et barn? En gammel dame? Sammen går bukse, skjørtet og skautet opp i en høyere enhet. Den hellige treenigheten. Resultatet? Den smarte og kule studentinnen.

Skjørtet og skautet er checket av. (Strikkeprosjektet overlater jeg til min faktiske bestemor.) Nå gjenstår det bare å spørre Kallevåg om hva snusboksen min symboliserer.

ALA

Det er visst ikke bare i Oslo man leker dansk

Ukas overhørt

Nå er det så fint vær at det er lett å både bli forelska og ønske man hadde ferie.

Lokalavisa Romsdals Budstikke 14. februar

– Hvis det hadde blitt laget en skikkelig bra knappetelefon hadde jeg fortsatt hatt knappetelefon

Filosofistudent på UiO

eg har handla på akademika tre gong i min fem år lange karriere som student, og eg angrar like føkkings mykje kvar jævla gong

Beinrangel, @ganskedum.bsky.social

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas?

Send innlegget ditt på e-post til

debatt@universitas.no

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

■ Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende

■ Vi tar oss retten til å forkorte innlegg

■ Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17

■ Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

Er mannedebatten representativ?

Menn er mye mer enn en gjeng bablende bavianer.

Maskulinitet

Nima Mazogi, bachelorstudent i internasjonale studier på UiO

Det er ikke feil å påstå at menn i dagens samfunn gjennomgår en «ideologisk oppvåkning», slik forrige ukas kommentar i Universitas tilsier. Podcastgutter, treningsnarkomaner og høylytte menn med sterke meninger florerer på nett. Det kan være fristende å kondensere deres vemmelige meninger ned til dumdristighet eller overdøvende stemmer. Men i realiteten bunner det i dype strukturelle problemer. En mangel på konstruktive mentale verktøy og å kunne prate åpenlyst om lidelser som mann.

Det å bli en god mann er en lang reise, som henholdsvis innebærer en del sjelesøking. Med mangelfulle emosjonelle kapasiteter, og et samfunn som ikke nødvendigvis lytter, tyr man til noe som føles som et plaster på såret. Samtidens plaster er disse mennene på nett, som mener de har svarene på hva det vil si å være mann.

Jeg har vært mange menn i min tid. Usikker sjel, kontroversiell jævel og deprimert drifter. Å vokse inn i mansrollen innebærer å prøve en del hatter. Det innebærer å prøve og feile. Uten en fastsatt mal for hva det vil si å være mann, er det lett å la seg påvirke. Påvirke av menn med sterk retorikk basert i erindringer om fortidens glansår. Andrew Tate har en Bugatti, Trump er selverklært millionær og Musk var en gang sett på som Iron Man. Det er ikke nødvendigvis innholdet som frister, men heller retorikken som har fotfeste i deres materielle meritter. Likevel kan ikke status, makt eller penger verne mot livets harde skole. La oss heller lære hverandre å tilegne oss ordleggelse av emosjoner, transparente diskusjoner og medmenneskelighet.

Men har det seg slik at alle som ikke faller innenfor en etablert dogmatikk, er mannsjåvinister og kvinnehater? Er disse Alpha-hannene representative for en hel gruppe? Konsekvensen av en slik tan-

kegang er steilere fronter i samfunnet. Og mens man er opptatt av å tilskrive hverandre dikterende merkelapper, glemmer vi hva som er roten til problemet. Vi er alle mennesker. Alle usikre sjeler som rett og slett søker tilhørighet. Å møte uoverensstemmelser med kalde motpolarer, gjør det ufattelig enkelt å forsterke forutinntatte meninger.

Maskulinitet er et ord som har fått mange negative konnotasjoner. Lenge trodde jeg at det å bli mann var å bli som min far. En tradisjonell maskulin manne-mann, som hadde en overdøvende stemme og styret hjemmet med en jernhånd. Da jeg ble eldre, ble det svært innlysende at dette ikke var bærekraftig.

Den type maskulinitet er en fakkell som brenner sterkt, men som til gjengjeld brenner ut skremmende raskt. Depresjon og selvmordstanker var overveldende følelser som preget min hverdag. Det var en kamp som foregikk bak lukkede dører, i mitt eget lukkede sinn. Jeg kunne simpelthen ikke ordlegge nyansene og kompleksitetene av de følelsene, og konsekvent tyngden det bar på psyken min. Heldigvis, med et fantastisk flott støttesystem som tillot meg mange tårer, klarte jeg å grave meg ut av depresjonens dype grunner.

Mange menn har ikke denne muligheten. Be-

breidelser og tunge tanker kveler noen av oss, slik at vi aldri får våre stemmer hørt. Fokuset for mange av oss menn er ikke å tilegne oss materielle goder eller underdanige kvinner. De fleste av oss lever i en slags gyllen middelvei, som ikke representeres i debatter eller på sosiale medier. Stille kamper som skjer bak lukkede dører, der det er mange tunge følelser og traumer som det må tas oppgjør med.

Målet spør du? Ikke å bli noen andre, nei. Heller å bli en god mann, og viktigst av alt et godt menneske. Det er aspirasjoner vi alle sammen har. Samtlige av oss lever livet for første gang. Kanskje vi ikke er så forskjellige som vi liker å tro. En gjeng med usikre jævlere, rett og slett.

debatt@universitas.no

Lenge trodde jeg at det å bli mann var å bli som min far

Fra distriktspolitikk til studentpolitikk

Kjære Sigrun Aaslad, dette er din «*time to shine*».

FOTO: HELENE GJERDE AAMDAL

Studentpolitikk

Oliwia Skowron,
leder for Velferdstinget
i Oslo og Akershus

Året 2024 var et trist år for utelivsbransjen, og bare for noen måneder siden kunne vi lese i E24 at milliardbeløp er forsvunnet fra Oslos uteliv. Karl-Henning Svendsen, administrerende direktør i Noho, pekte på at studentene hadde det tøft som en årsak. Dette kommer ikke som et sjokk på oss som har fulgt studentøkonomien over tid. Utelivsbransjen er kanskje den første til å merke kon-

sekvensene av svekket kjøpekraft hos studentene, men ikke nødvendigvis den siste.

Jeg kjenner færre og færre studenter som kan ta seg råd til å sitte og studere på en kafé, eller ta en øl etter forelesning. Ikke bare handler det om råd, men også tid. Hverdagen blir forvandlet til fulltidsstudier og deltidsjobb på siden, som gjør det umulig å få tilmene til å strekke til.

Kjøpekraften er lavere her i hovedstaden enn andre steder i Norge. Studentene i Oslo må jobbe ti timer mer per uke enn hva de måtte i 2001 for å få endene til å

møtes. Romantisering av studentlivet hører fortiden til.

I forslaget til statsbudsjettet for 2025 ble ikke studentene i Oslo prioritert. Daværende statsråd Oddmund Hoel kledde fåret i ulveklær, og serverte studentene distriktspolitikk som studentpo-

studenter. Selv om tiltak for å få nødvendig kunnskap til distriktene er nødvendig, kan ikke regjeringen overse de 90 000 studentene som befinner seg i hovedstaden nå.

Heldigvis fikk SV forhandlet inn gode punkter for å kunne

statsråd selv. Kjære Sigrun Aaslad, dette er din «*time to shine*».

Med ny statsråd, og et nytt parti som vil styre dette departementet fremover, håper vi på enda flere gjennomslag som vil kunne komme studentene i hovedstaden til gode. På tide å slutte å kle distriktspolitikk i studentpolitikk, og komme med konkrete tiltak som vil gjøre hverdagen vår enklere. Hvis vår trivsel i hovedstaden blir et offer for dårlig politikk og mangelfulle tiltak, sår vi frøene for enda større samfunnsproblemer på sikt. Utelivsbransjen kan være første av mange eksempler på de som vil slite på grunn av det.

debatt@universitas.no

Romantisering av studentlivet hører fortiden til

litikk. Forslaget om å prioritere noen få studenter, ved å foreslå sletting av studielånet til de som velger å bosette seg i distriktene etter endt studium, gagnar ikke

styrke studentvelferden nasjonalt, og ikke kun i distriktene, men selv om SV sikret en forbedring i budsjettet, skulle vi ønske at disse tiltakene ble servert fra daværende

Støre sviktet Ukraina

Jonas Gahr Støre kunne sikret Ukraina frihet. Likevel valgte han det motsatte.

Krigen i Ukraina

Omar Svendsen-Yagci,
leder i Unge
Venstre og UiO-student

For tre år siden ble verden snudd på hodet. Kontinentet vårt ble igjen en slagmark og vi er vitne til den største krigen i Europa siden andre verdenskrig. At Ukraina vinner krigen mot Russland er ikke bare moralsk riktig, men også i Norges viktigste sikkerhetspolitiske spørsmål. Det er en fallitklæring for Norges trygghet om vi le-

ver i en autokratisk verdensorden der stormakter driter i folkeretten.

Tidligere i februar sa Jens Stoltenberg at det er en «farlig tanke» å øke støtten til Ukraina, om det skulle gått på bekostning av handelsreglen. Hans samfunnsøkomvenner i finanspolitisk utvalg er uenige.

Mens ukrainerne kjemper en blodig kamp for felles frihet, har Norge tjent minst 1270 milliarder kroner på krigen. Samtidig har Norge bare bidratt med noen stusslige titalls milliarder til

Ukraina. Støre sviktet Ukraina. Ukraina kunne vunnet krigen mot Russland, hadde bare Norge mangdobbelst støtten, uten å verken

Der er løgn, all den tid de ikke viser vilje til å løse vår tids største utfordringer.

Det gjennomsyrrer hele Støre-

Nå ser vi konsekvensene av at vestlige ledere ikke har stilt opp for Ukraina

gå i kollisjon med handlingsregelen eller innflasjonsmålet.

Flere påstår at Norges «tre utenriksministre» Støre, Stoltenberg og Bart Eide er de beste vi kan ha i regjeringskontorene når verden er så urolig som den er.

regjeringen at de ikke klarer å vise politisk lederskap når det gjelder som mest. Norges sikkerhet kan stå og falle på at Ukraina vinner krigen. Likevel har vi en regjering som heller hover inn penger, framfor å øke støtten.

Nå ser vi konsekvensene av at norske og vestlige ledere ikke har stilt opp for Ukraina og friheten: Trump er president og ekskluderer Ukraina fra fredsforhandlinger. Vi får ingen fredsløsning med to autoritære menn på hver sin side – mens vi som kjemper for frihet og demokrati står på sidelinjen.

Det trenger likevel ikke å være forsent. Støre kan fortsatt øke støtten og styrke Ukrainas posisjon i krigen. Men det må skje raskt. Det er på tide å stille opp for frihet, demokrati og liberale verdier. Ukrainas frihetskamp er vår frihetskamp.

debatt@universitas.no

Ukas sitat:

**Jeg har tre regler i livet.
Jeg skyter ikke på en ensom rytter,
jeg pisser aldri mot vinden.
Og jeg snakker ikke med journalister**

Jim fra Boca Chica Village
Dagens Næringsliv 14. februar

Demokratietets immu

Mens Hausmania så vidt unngikk konkurs i vinter, mener palestinaaktivist Helena Natvig Safi at folk føler seg maktesløse. Møter våre «demokratiske antistoffer» større motgang enn før?

Aktivism

Tekst Sunniva Michaelsen Jacobsen
Foto Ruben Grøndahl Utaker

– Greta Thunberg sa noe veldig innsiktsfullt i samtalen med Francesca Albanese. Hun sa at «aktivisme er som antistoffer for et demokrati. Aktivisme er et sunnhetstegn», sier Helena Natvig Safi. Hun var en av studentene som campet utenfor Villa Eika i sommer for å protestere mot Israels folkemord i Gaza.

Mens nye protestleirer oppstår, kjemper tradisjonelle aktivismiljøer for økonomisk overlevelse. Historiske smeltedigler for radikal tenkning som Blitz og Hausmania har lenge stått på vaklende grunn. Dette reiser spørsmål om dagens aktivisme har endret form.

Motkultur på Hausmania

På kulturhuset Hausmania i Oslo sentrum har kunstnere og aktivister over lang tid jobbet med å lage et alternativ til hovedstrømskultur. Hausmania huser både aktivistisk aktivitet og nettverksbygging.

Denne vinteren har de stått i hardt vær. Med høye strømpriser og økonomisk etterslep etter koronapandemien sto kulturhuset og kikket ned i en avgrunn av ubetalte regninger og gjeld, forteller arrangementsansvarlig ved Hausmania Hanne Rye.

Hva betyr det egentlig at en av Oslos mest ikoniske motkulturelle plattformer står på randen av konkurs?

– Vi er ikke i stand til å konkurrere med de store kommersielle kulturhusene og ønsker ikke å gjøre det heller. Vi driver ikke rovdrift på kunstnerne og musikerne våre, sier Rye.

Kulturhuset Hausmania startet som en husokkupasjon på begynnelsen av 2000-tallet. I dag er bygget eid av Oslo kommune, og kulturhuset mottar støtte fra kommunen.

– Ser dere fortsatt på dere selv som en aktivistisk motkultur?

– Vi har grupperinger på huset som er mer aktivistiske enn andre. Kunst kan jo også være en form for aktivisme

der man kan uttrykke politiske meninger. Jeg tror ikke sjela til Hausmania har endret seg, selv

om vi gjør ting på en annen måte nå enn for 25 år siden, sier Rye.

Målet er å tilby anti-mainstream grasrotkultur, og å være en sosiøkonomisk inkluderende

Jeg tror ikke sjela til Hausmania har endret seg

Sarah Rye, arrangementsansvarlig ved Hausmania

aktør som gjør kunst og kultur tilgjengelig for alle, forteller hun.

Vekker engasjement

Tross Hausmanias økonomiske utfordringer, ser daglig leder Sarah Rye den overveldende responsen på vinterens innsamlingsaksjon som et kraftfullt vitnesbyrd om kulturhusets sentrale posisjon i Oslos aktivistiske kulturlandskap.

Kunst, kultur, politikk og aktivisme går hånd i hånd

Sarah Rye, arrangementsansvarlig ved Hausmania

– Jeg fikk en million e-poster fra folk som var sånn «Hva kan vi gjøre? Kan vi arrangere dette og gi dere pengene?» Det var en glede, forteller Rye.

Denne erfaringen bekreftes av palestinaaktivist Helena Natvig Safi, som understreker at politisk mobilisering krever mer enn rasjonelle argumenter – den emosjonelle dimensjonen er avgjørende.

– For å rekruttere må man engasjere. Mange bryr seg, men ofte

Det er viktig at vi studenter står opp for vår representasjon

Helena Natvig Safi, palestinaaktivist og student

akkurat ikke nok til å gjøre noe. Folk føler seg maktesløse, er min oppfatning, sier Safi. Hennes ob-

servasjoner finner gjenklang hos historieprofessor Tor Egil Førland, som ser både nye muligheter og tradisjonelle utfordringer i dagens digitale aktivismelandskap:

– Det er mye enklere enn før å nå ut med sitt budskap til «inngruppen». Men fortsatt er det avgjørende spørsmålet om, og hvor mange, folk lar seg mobilisere til politisk aktivitet. Det er ikke nok å nå folk: de må berøres også, på flere plan, sier Førland til Universitas.

Professoren påpeker at selv om rekrutteringsarenaene har gjennomgått en digital transformasjon, følger den politiske aktivismen fortsatt historiske mønstre:

– Folk som er tilstrekkelig engasjert, tar til gatene og plassene der ting skjer for å vise sitt engasjement, sier han og legger til:

– Man kan ikke marsjere eller okkupere en bygning digitalt.

Hvem engasjerer seg?

Forskningen er derimot klar på hvem som engasjerer seg:

– Det er ikke nok å bare se urett rundt seg for at folk skal delta i protestaksjoner. I tillegg til en god sak, må man ha tid og ikke ha for mye å tape, forklarer Førland.

Dette er også grunnen til at studenter ofte er de mest aktive demonstrantene. Og at studenter på frie studier har mer tid enn laboratoriestudenter og andre til å delta.

– De har tid til det. De mister ikke jobben om de bruker dagen eller uka på demonstrasjoner, og de har som regel ikke familie og forsørgelsesbyrde som gjør at de må gå på jobb og tjene penger, sier Førland.

– Når folk får jobb og stifter familie, skal det mer til å ta til gatene. Det er ikke så lett å ta jobb og familie med i telteleiren foran Villa Eika, for å si det slik, poengterer han.

Også Safi fra Palestina-leiren understreker at måten folk engasjerer seg på, er knyttet til hva de har kapasitet til:

– Hvis du er veldig sjenert og trenger å ha alt på din måte, er ikke det å bo i en camp i fem måneder noe for deg, sier hun.

Et sammensveiset miljø

Samtidig som mange av aktivistene er studenter, er det mye som tyder på at de som engasjerer seg i et område, også er de som engasjerer seg i flere.

Rye fra Hausmania ser et stort potensial for samarbeid mellom

MOTKULTURELL BALANSEGGANG: Arrangementsansvarlig ved Hausmania Hanne Rye må balanse

ulike grupper.

– Kunst, kultur, politikk og aktivisme går hånd i hånd, sier hun. På Hausmania bruker mange kunsten sin til å belyse viktige politiske saker.

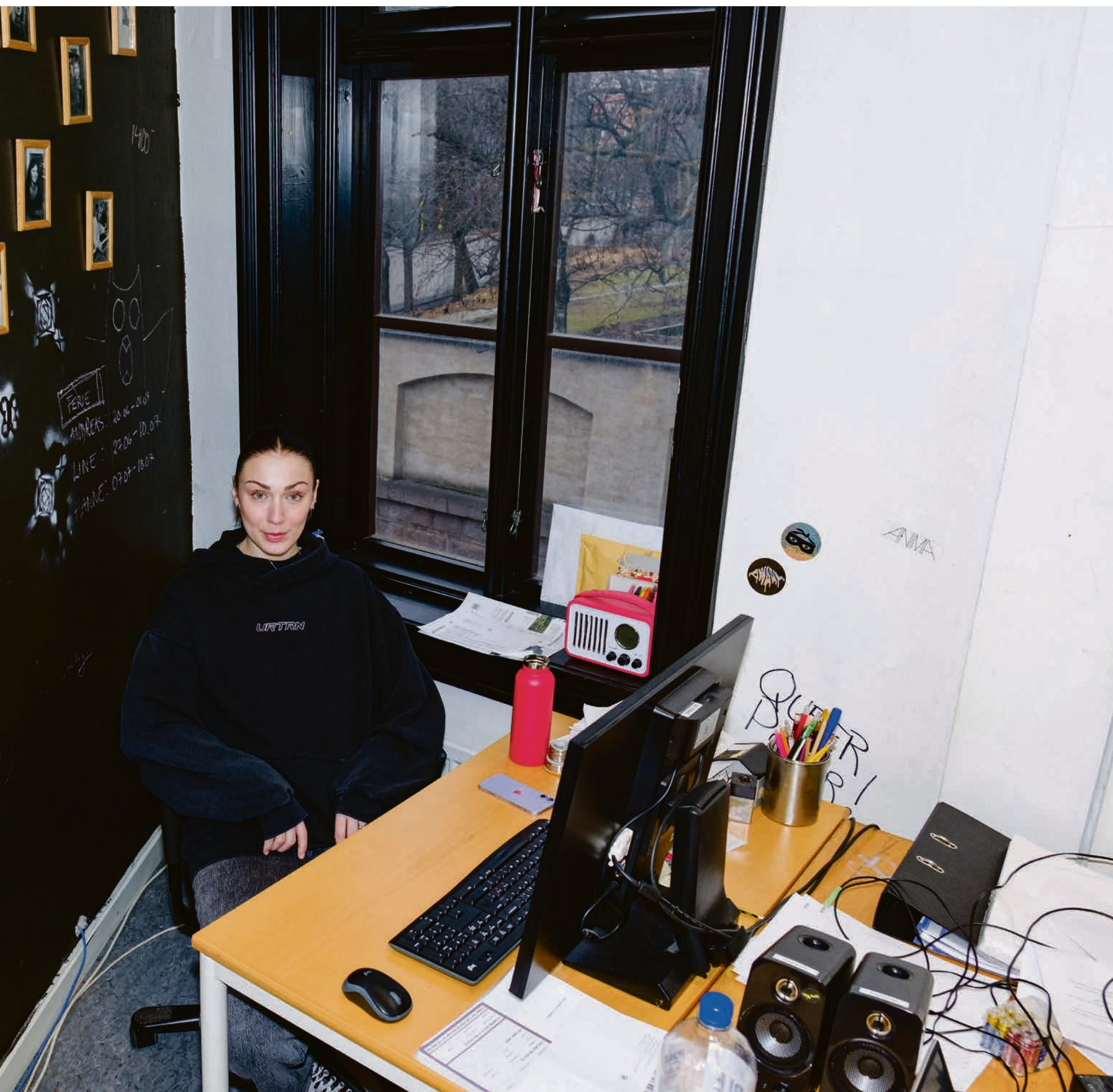
Men hun er kritisk til kommersielle kunstaktører som prøver å

bruke politikk for markedsføring.

– Det blir som pinkwashing eller greenwashing – det virker falskt, mener hun.

Safi deler en lignende erfaring fra Studenter for Palestina, som fikk støtte fra deler av Fosenmiljøet under sommerens aksjon.

unforsvar i endring

ere behovet for inntekter med motstanden med kommersialisering.

– Da vi satte opp campen, fikk vi tips og triks fra Fosen-aktivistene, sier Safi.

Dette spiller det Greta Thunberg nylig uttalte i et intervju: – Klimakampen er like mye en kamp mot fossilindustrien som mot våpenindustrien, sa Thun-

berg. Det er en sammenheng – kampene er tett knyttet sammen, mener hun.

For Rye er det små, kontinuerlige handlinger som virkelig gjør en forskjell.

– Blitz, UFFA, Fosen-aktivistene og Palestinakomiteen gjør små

handling hele tiden. Det er dette som virkelig spiller et rikt kunst- og kulturliv, sier hun.

– Rop litt høyere

Safi mener det er viktig å skape flere måter for folk å engasjere seg, slik at flere finner en form som passer dem.

– Mange tenker nok: «Shit, dette er overveldende, hva kan jeg gjøre?» Da kan en enkel start være å stemme, for eksempel, sier hun.

Til de som ønsker å engasjere seg, har hun ett råd: Finn fellesskapet ditt.

– Oppsøk arrangementer, finn likesinnede. Det finnes alltid et

community, og hvis ikke – lag ditt eget. Tilby å bidra med det du er god på, sier hun.

Og nettopp nå mener hun at det haster:

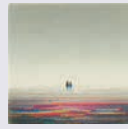
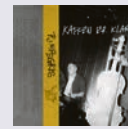
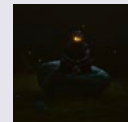
– I tider som dette må vi rope enda høyere, sier Safi.

Anmelderredaktør: **Oscar Grappa Grimstad**
oscar.grimstad@gmail.com 41 11 08 90

ANMELDELSER

Universitas anbefaler

Oscar Grimstad, anmelderredaktør

The Clumps – The Middle
Det minner umiskjennelig på tidlig totusentalls indierock, men du hører ikke meg klage.**Orions Belte – The Carneddau**
Instrumentell genistrek fra Orions Belte. Breezy greier!**Pumpegris – Kaffen er klar**
Søt, liten sak! Livet er ikke det verste vi har, og snart er kaffen klar.**Røysopp, Susanne Sundfør – Beacon**
Kanskje det beste samarbeidet vi har i dette nisselandet!

Film:

Ingen kan synge folken som Dylan

Timothée Chalamet gjør en overraskende god jobb som en ung Bob Dylan i kamp mot konvensjonene.

*A Complete Unknown*Regi: James Mangold
Med: Timothée Chalamet, Edward Norton, Elle Fanning, Monica Barbaro

FOTO: MACALL POLAY

«Life isn't about finding yourself. Life is about creating yourself» heter det i sitat feilaktig tilskrevet Bob Dylan. Likevel er det ikke overraskende at man har tillagt ham det, for hvis det er noen som har lært seg kunsten å skape seg selv, er det Dylan. Det er den filmatiske biografien om den verdenskjente sangeren og låtskriveren, *A Complete Unknown*, i stor grad et vitnesbyrd om.

Filmen starter med at en pur ung, snål og sjenert, men samtidig svært talentfull Dylan (Timothée Chalamet) ankommer New York i 1961, utstyrt kun med en gitar over ryggen og et repertoar av folkesanger – selvskrevene så vel som tradisjonelle – i hodet. Nesten umiddelbart blir han kjent med Pete Seeger (Edward Norton), en av de virkelig store i folkemusikk-miljøet, som raskt plukker ham opp og løfter ham frem i rampelyset.

I løpet av filmen får vi et innblikk inn i Dylans usedvanlig hurtige forvandling fra å være helt ukjent til å bli en verdenskjent singer-songwriter, syngende både sterke protestsanger og skjønneste kjærlighetssanger. Vi følger ham fram til bruddet med Seeger og folkemiljøet den famøse kvelden kvelden under Newport Folk Festival i 1965, hvor Dylan som sistenummer valgte å spille bråkete roc-

kemusikk fremfor bestemorvennlig folk: «I ain't gonna work on Maggie's farm no more!»

Men vi kan ikke ha en biografisk Hollywood-film uten at den også sonderer rundt en eller annen kjærlighetshistorie. Vis-à-vis turbulensen i folkemiljøet – og Dylans evige kamp mot konformiteten – forteller filmen også historien om trekantdramaet mellom Dylan, sangstjernen Joan Baez (Monica Barbaro) og hans første kjæreste Sylvie Russo (Elle Fanning).

Selv om dette er et velkjent grep, fungerer det helt greit – godt hjulpet av sterke skuespillprestasjoner og det enkle faktum at det faktisk mer eller mindre er sant, samt filmens effektive bruk av Dylans musikk. Når vi hele veien gjennom hører fremføringer av Dylans tidløse sanger (fremført av Chalamet og Barbaro selv, på en troverdig og imponerende måte), får dramaet en kraft og dybde den aldri ville hatt ellers. Her har regissør James Mangold virkelig visst å benytte seg av potensialet i sitt materiale.

For det er kanskje først og fremst filmens autenticitet som gjør den så severdig (til tross for enkelte feilaktige datoer og navn). Man føler virkelig at man i disse to timene er i New York sammen med en ung versjon av Dylan. Fremstillingen av perioden er ikke overdre-

ven og prangende, slik så mange historiske filmer er. Og skjønt filmen ofte tangerer historiske hendelser vi alle kjenner, oppleves det aldri tilgjort eller for åpenbart: Hendelser som Cubakrisen, Vietnamkrigen og Kennedys drap blir bare så vidt antydnet, hvilket skaper et virkelighetsnært bakteppe som bedre lar oss forstå hvordan sangene kom til live. Især en fremføring av den stadig relevante «Masters of War», i en liten Manhattan-bar like etter Cubakrisen, gjør inntrykk.

Kanskje kan man si at filmen ikke går helt i kjernen på mennesket Bob Dylan, kanskje man savner litt mer psykologisk dybde, kanskje den ikke gir en velprøvd Dylan-kjenner noe nytt – men det er likevel noe evig fascinerende med å se en ung Dylan som er villig til å skape seg selv igjen og igjen, som aldri helt klarer å være fornøyd med tingene slik de er og som mer enn noe annet hater å bli fortalt hva han skal gjøre. Og selv den mest mugne Dylan-aficionado må vel livne til av å se en halvnaken og fyllesyk Dylan klimpre på en halvferdig «Blowin in the Wind» i senga!

Ja, for *A Complete Unknown* er levende, full av varme og tilstedeværelse, og spekket med gripende musikkinnslag, i seg selv en tilstrekkelig grunn til å se den, også for en som knapt nok kjenner Dylan for før.

Mathias Basma Moen
anmeldelser@universitas.no

Bok:

Heidundranes intetsigende

Per Schreiner har skrevet et oppramsende familieepos, nærmest uten å stoppe opp og utdype en eneste følelse, tanke eller karaktertrekk.

*Heidrungs gate*Forfatter: Per Schreiner
Sjanger: Roman
Forlag: Tiden Norsk Forlag
Antall sider: 171

Tidligere har jeg fått mye ut av historiefortellinger som følger familier over flere generasjoner. Et enkelt og fungerende premiss som ikke går av moten. Derfor var jeg også nysgjerrig på hvordan historien til familien i Heidrungs gate skulle utspille seg da jeg åpnet boka. Romanen handler om historien til en familie i Oslo-området, og strekker seg over nesten 200 år – fra tidlig i det 20. århundret og gjennom hele det 21. århundret frem til år 2099. Selv om alle karakterene er knyttet sammen gjennom familierelasjoner, virker leiligheten i Heidrungs gate som det eneste de har til felles, det som binder dem sammen, og det som står i kjernen av historien.

Historien består av tre deler. Første del åpner med Eva og Lars sitt møte på 60-tallet i Oslo. Allerede her haster romanen seg gjennom deres kjærlighetshistorie. I løpet av kort tid gifter de seg, flytter sammen og

får barn. Barna Knut, Ingrid og Roar blir født, og familien flytter inn i en leilighet i Heidrungs gate på Frogner. Herfra skyter historiefortellingens tempo en voldsom fart, og hele første del dreier seg i all hovedsak seg om disse barna, med tilhørende oppvekst, studieliv, arbeidsliv, romantiske interesser, brudd, barn og relasjoner. Romanens første del er nesten oppramsende, og tar seg ikke tid til å etablere historien deres på et dypere nivå. Forfatteren haster historien gjennom boka for å rekke å fortelle om alle karakterenes individuelle livshistorie. Kanskje ikke så rart når et familieepos som strekker over nesten 200 år, blir skrevet på under 200 sider.

Likevel er historiens lynraske tempo og mangel på karakterutdypelse problematisk. Boken reduseres til en hendelsesdrevet fortelling hvor karakterene virker sjelløse. Historien blir en kortfattet oppsummering av familiemedlemmens individuelle liv, uten noen spennende vendinger, interessevekkende konflikter eller utdypelser. Det resulterer i en beskrivelse av livet og menneskets tilværelse som helt meningsløs, når man blotter det for alt det indre som fyller det med mening, og stiller det frem på den måten.

Som leser blir man derfor sittende og spørre seg: Hva er meningen med alt dette, egentlig? Og det er her romanens største problem ligger. Setter vi som lesere spørsmålstegn ved meningen til vår eksistens, el-

ler meningen til romanhistoriens eksistens? Selv om man legger godviljen til og forestiller seg at

det er et bevisst grep å belyse tilværelsens iboende meningsløshet gjennom å unngå å utdype karakterene, deres indre motivasjoner og tanker, er det likevel en voldsom pris å betale: Romanen blir dritkjedelig. Istedenfor at historien kaster et nytt lys over menneskets meningsløse eksistens, blir heller bare historien i seg selv meningsløs. En hensiktsløs fortelling om en alminnelig familie bestående av uferdige karakterer som blir skildret som roboter, gir lite lyst til å bla videre.

Halvveis inn i romanen, del to, trekker historien i håndbrekket. Vi er med familien over en helg på familiens hytte sommeren 2024. De tre barna er nå godt voksne og besøker Eva. Hun er dement og vært enke i mange år, og kan ikke lenger bo for seg selv i Heidrungs gate. I løpet av denne helgeturen hvor søsknene er samlet med moren, og diskuterer hva de skal gjøre med leiligheten i Heidrungs gate, utdypes karakterene litt mer. I deres familierelasjon virker leiligheten tilsynelatende som det eneste som gir dem mening som familie. Nå må de diskutere hva de skal gjøre med det eneste som knytter dem sammen, og noe står endelig nesten på spill. Denne delen fungerer som en kontrast til resten av romanen, hvor hver individuelle karakter er på sin egen reise gjennom livet. Nå føles det som de er en del av den samme historien og romanen tar seg bittelitt mer tid til å utforske søsknernes relasjon gjennom denne avgjørelsen.

FOTO: TIDEN FORLAG

Romanen kunne avsluttes her, og kanskje hadde jeg da blitt sittende igjen med noe annet enn likegyldighet. Historien fortsetter derimot videre etter denne seansen, og dessverre preger ikke utfallet av hva søsknene gjorde med leiligheten resten av historien. Del tre fungerer nærmest som en epilog og strekker seg inn i fremtiden. Som om ingenting har foregått, at leilighetenes skjebne ikke har noen betydning, fortsetter karakterenes livshistorie gjennom hele det 21. århundret i det samme hyppige tempoet som før.

Når romanhistoriens eneste angivelige betydningsfulle begivenhet er irrelevant for resten av historien, blir også resten av historien, for ikke å si hele romanen, fullstendig meningsløs.

Jens Bryhn Erlandsen
anmeldelser@universitas.no

Ukas anbefaling

En ny vår for Gombrowicz?

Hva: Dagbok Hvor: I skrivestuen Hvorfor: Stormannsgalskap

Med dødt blikk skrollet jeg forleden dag, gammel som jeg er, nedover Facebook-feedens anbefalinger. På denne ferd fant jeg en besnærende avstikker fra en professor hvis navn ikke trenger nevnes. Vedkommende anbefalte å abonnere på daglige, personlig-analytiske nyhetsbrev fra den amerikanske demokratiforskeren Adam Przeworski - en dagbok forfattet i gradvise ruiner, så å si. Jeg abonnerte selvfølgelig - vi lever i en historisk tid, må vite, og man må visst

gå til kildene ifølge stadig flere. Handlingen fikk meg på tanken om selv forfatte egne tanker. Vi lever som sagt i en historisk tid, og dagbok kan visst være nyttig for å samle tanker og hendelser, både i hverdag og i verden. Derfor, til alle: skriv dagbok! Kanskje fremtiden lar en av oss være Witold Gombrowicz én dag?

Magnus Grundstad, journalist i Universitas

Ukas advarsel

Nedtelling til våren

Hvem: Optimister Hva: Ønsketenking Hvorfor: Ydmykelse

«Vår for faen? Det er midt på vinteren, jo», sa stemmen hånlig i andre enden. I jobben min med kundeservice er jeg vant til kjeft og smell, men utsettes som regel for lite banning. Uttalelsen min om at en kunne kjenne litt vår i lufta, vekket i alle fall byggedyret i telefonenden. Til mitt forsvar var det strålende sol i Oslo den uka, og selv om minusgradene dominerte, så er det noe oppløftende med å endelig føle forskjell på dag og kveld. For oss som ikke står på ski eller bringer vinter- og påskeferier på hytta, er disse månedene bare en nedtelling til lysere tider

(bokstavelig talt). Samme dag som telefonsamtalen med byggedyret, var jeg sikker på at jeg hadde kjent litt vårduft og sola svei i øynene på en måte jeg ikke hadde kjent på måneder. Men den grå uka etter satte meg greit på plass og nå lukter jeg ingenting igjen. Nedtellingen fortsetter likevel, men jeg kom på at det var noe som plaga meg våren i fjor... jeg må jo sjekke om jeg har pollenallergi.

Iliad Rostami, journalist i Universitas

Plate:

En kald by frosset i tid

Den oslobaserte gitaristen Christian Winther er langt fra å være en konvensjonell artist, og tar med hans tredje soloplate et stort steg mot å bli en av de beste navnene i moderne norsk alternativ rock.

Sculptures From Under the City Ice

Hvem: Christian Winther
Plateselskap: Earthly Habit
Sjanger: Alternativ rock

Noen kunstverk føles ut som et øyeblikk frosset i tid, som et maleri med uendelige detaljer, eller en skulptur av en person midt i en bevegelse. På albumet *Sculptures From Under the City Ice* er det øyeblikk fra livet til Christian Winther som presenteres for lytteren i form av impresjonistisk, støyete rock som trasker av gårde

i sin egen verden og tanker – men som fortsatt inviterer deg til å løtte inn.

På samme måte som en impresjonistisk maler vil bruke tykke malingstreker og mange farger for å skape dybde og liv i et maleri, bruker Winther hans fantastiske sans for lyd, improvisasjon og evne til å lage de villeste lyder med gitaren til å bringe de rolige rocke- og folkelåtene hans til live. Gitarene balanseres ut gjennom albumet med Winthers myke, nesten blyge vokal, som gir rom til resten av bandet til å improvisere og drive låtene fremover. Valget å ha albumet produsert av noisemusikeren Lasse Marhaug lønner seg, da hans erfaring bringer ut potensialet i et lyddesign som tar stor plass over albumets syv låter.

Tittelsporet er et tilbakelemt og meditativt stykke rock som holdes spennende med bråkete lydspill som minner om New York-bandet Television, mens Winther i teksten følger et isflak som flyter ned en elv og ut i fjorden. Naturmotivene dukker opp i tekstene gjennom hele albumet, og vil vekke de

latente nasjonalromantiske følelsene til enhver person oppvokst med minner om norsk natur. «Monochrome» starter med gitarer som spiller så angulært at det føles ut som å bli pisket i ansiktet av et kaldt vindkast på en dag der det nærmest snør sidelengs (noe som også gjenspeiles i det dype, blåsende støyet som dukker opp i låten).

Albumets desiderte høydepunkt er for meg låten «Headspace», som starter med en nydelig improvisert passasje med klimprende, americanainspirerte gitarer og dekorativ perkusjon som åpner seg opp for Winthers diktning om selvet i ett med naturen. Denne sangen spiller på samme elementer som Phil Elverum får så godt til på sitt beste, men tar samtidig i bruk grepene som gjør Winther og denne platen så unik. Det kreative lyddesignet, det tette, men løse gitarsampillet og låtens friforme struktur hever denne til å være en spesiell opplevelse.

Låten som følger, «Dark Blue», er den korteste sangen på albumet, og føles dessverre slik ut og

FOTO: EARTHLY HABIT

Teksten vekker følelser av å våkne midt på natten og titte ut på nattehimmelen, som er et nydelig motiv, men den får dessverre ikke den samme tålmodigheten som resten av albumets tregere låter trenger til å utvikle seg fullt ut. Albumets siste låt får den luksusen, og leverer den sterke, støyete, men drømmende avslutningen som dette albumet fortjener.

Det er en sjelden begivenhet å høre et album som har en så sterk sonisk identitet, og enda sjeldnere er det også at den høres så kjent og nær ut. *Sculptures From Under the City Ice* er et album det føles ut som alltid har vært, og vil være med deg i den norske vinteren.

Miles Herman Flikke
anmeldelser@universitas.no

Bok:

Vennskapets vev

En skade og en gave er en utforskning av sosiale dynamikker mellom kvinner, og hvordan den enkelte blir til i møte med andre.

En skade og en gave

Forfatter: Synne Øverland
Sjanger: Roman
Forlag: Oktober
Antall sider: 217

I romaner om romantisk kjærlighet gir forfattere ofte denne ene relasjonen så stor plass, at alle de andre forpliktelsene karakterene har, havner helt i bakgrunnen. I *En skade og en gave* gir i stedet Synne Øverland den samme oppmerksomheten til en serie vennskap mellom kvinner.

Med et tilbakeskuende blikk forteller hovedpersonen Liv om å være ung og etablere seg i Oslo.

Romanen er todelt. I første del har Liv akkurat begynt å studere og bor med en annen student, Truls. Når Truls blir sammen med Jorunn konfronteres Liv med deres tosomhet og Jorunns måte å være kvinne på. Naturligheten i andres tilknytning til hverandre og det selvsagte i andre kvinners feminitet, treffer Liv med full styrke.

Dette setter i gang en utforskning av hvem hun vil være overfor andre, gjennom relasjonene til Kirsten, Ada og den eldre naboen Harriet, hvor tilknytningen til den ene avløses av tilknytningen til den neste.

Det konsentrerte fokuset på relasjoner mellom kvinner gjør at romanen framstår konseptuell, og handlingen noe konstruert. Dette står heldigvis i stil til Livs blikk, som er distinkt analytisk. Bokas fortidsperspektiv og avstanden mellom Liv og de hun omgås med, forsterker dette.

Det analytiske balanseres heldigvis ut av levende beskrivelser av romanuniverset Liv befinner seg i og følesladede refleksjoner:

«Så skjedde det med enda et vennskap, tenkte jeg og dro jakka helt opp i halsen. Så måtte det være noe i meg, som fikk det til å skje.»

Til tross for den litt forslitte tematikken unge, ensomme mennesker i Oslo, er det noe forfriskende med at nesten alt vi får lære om Liv som leser, er gjennom hennes blikk på andre.

Likevel tar jeg meg selv i å være nysgjerrig på hva som foregår i Livs liv, utover disse vennskapene. Finnes det en større handling vi ikke har tilgang til?

Etter at vennskapet med Ada tar slutt, åpner romanuniverset seg så vidt. Liv drar fra en fest med bekjente, til en fest med fremmede, så ut på byen, for å til slutt sette seg i bilen til en tilfeldig mann på en bensinstasjon, og kjøre ut i natten. Mens hun gjør det, tenker hun at hun endelig tar del i livet. Slik avslutter første del, uten at denne trangen til å «delta» følges opp.

Det er flere slike løse tråder i romanen. Mennesker, steder og problematikker introduseres, uten å adresseres igjen. Det gir inntrykk av at Liv skifter fokus, men det kan ses som utforskede begynnelse. Og kanskje hadde alle disse trådene som flettes sammen

En skade og en gave

Synne Øverland

Roman

FOTO: OKTOBER FORLAG

uten noen klar dramaturgi, fungert bedre som noveller.

Like fullt skriver romanen vennskap inn i samme landskap som romantiske relasjoner, og utfordrer dermed romantiske relasjoners status som hevet over andre forhold. Det gjør *En skade og en gave* til en nyansert historie om alt det kompliserte i vennskap.

Julia Bueso
anmeldelser@universitas.no

Kulturkalender uke 8

6/03 Konsert: Tog te by'n - Tom Waits på norsk

Jeg er neppe alene med å ha en far som er i overkant opptatt av Tom Waits. Som barn gjorde det deler av oppveksten til en besonderlig affære, når den snøvete og innrøyka stemmen til Waits bestendig akkompagnerte bilturene til hytta. Men snart ble jeg likevel glad i både skranglebluesen og balladene, skittenrealismen og de mange fortellingene fra de brune bulene han aldri kom seg ut av. Nå er Waits' univers oversatt til norsk av femmansbandet «Tog te by'n», og de holder konsert på John Dee i begynnelsen av mars. Riktignok er dette trolig beregnet på de mer dedikerte Waits-fansene, men ikke nødvendigvis. God stemning blir det nok uansett!

Hvor: John Dee
Når: 6. mars kl 19

22-23/02 Teater: The Handke Project

I 2019 ble den østerrikske forfatteren Peter Handke tildelt Nobelprisen i litteratur, enda han tidligere hadde uttrykt beundring og støtte til den serbiske presidenten Slobodan Milosevic, dømt i Haag for krigsforbrytelser under Balkankrigen. Forestillingen «The Handke Project» behandler temaer som ytringsfrihet og moralske og politiske forpliktelser i kunsten: Er estetikken adskilt fra etikken? Kosovske Jeton Neziraj og serbiske Biljana Srbljanovic står bak oppsetningen, og skuespillerne tilhører Norwegian Theater Academy. Vel møtt!

Hvor: Black Box Theater
Når: Lørdag 22. mars kl. 22 & søndag 23. mars kl. 18

9/03 Foredrag: Spionasje

Biljakter og skuddvekslinger, hemmelighetsstemplede mapper og vodka martinis: spionvirksomhet på film og TV er et like glamorisert som forslitt motiv på film og teve. Men hvordan fungerer etterretningsvirksomhet i det virkelige liv? Sjef for Senter for etterretningsstudier - også kjent som Norges «spionskole» - Stig Stenslie gjester Litteraturhuset for å snakke om spionasje og nødvendigheten av etterretning i vår turbulente, terrorbalanserte globalpolitiske verden. Billettene rives bort; det kan være lurt å legge bort avisen og kjøpe dem allerede nå!

Hvor: Litteraturhuset
Når: Søndag 9. mars kl 13

Litteraturhuset

SAKLIG SØNDAG

Annuleringsmodus

I ukens utgave av Universitas kan man lese at mange studenter fikk eksamen annullert på grunn av endrede krav til oppgavebesvarelsen. Dette fikk Ad Notam-redaksjonen til å stille det åpenbare spørsmålet: Hva annet burde studenter få annullere i sin travle, underfinansierte og til tider tragiske tilværelse?

– Jeg annullerte en forelesning, forteller student Nett Flix.

– Jeg innså at læringsutbyttet var langt lavere enn søvnbehovet, så jeg aktiverte annulleringsmodus og ble værende i senga.

Hvorfor stoppe der? Når studenters økonomi slites i tidens tann kan kanskje løsningen finnes i annul-

leringens aktualitet. Studielånet er tross alt en livslang økonomisk eksamen – burde ikke det også kunne fjernes?

– Hvis studietiden ikke har vært morsom nok, bør man kunne annullere gjelda, sier Stine Musk alvorlig, og foreslår i tillegg en løsning for de som sliter med overgangen til voksenlivet:

– Hvis arbeidslivet suger, hvorfor ikke bare annullere det også? Permanent studentstatus høres ut som en langt bedre løsning enn Excel og mandagsmøter.

Er det kanskje på tide at Lånekassen lanserer en angrerett?

Espen Baass

Ukas studensider

NOISY UTEN TILSETNINGSTOFFER: Ukas studentvin er hverken rød eller en hvit – den er grønn! Eller den er hvert fall en tørr og frisk eplesider helt fra Hardanger. For de yngre studenter blir sider kanskje assosiert med typen Grevens, men denne sideren fra Åkre Gard spiller i en litt annen liga. Det lukter søtt og saftig eple, mener panelet, men har derimot en sterk og syrlig smak. Kulsyreboblene stanger litt mot ganen, og til tross for en alkohol på kun 6,5 prosent, tar den mest plass på smaksscenen. Siden den ikke er så søt, men heller er frisk og crispy, kan det tenkes at den passer godt til mat med både smør og flekk. Smaken mildner etter boblene får litt tid til å poppe, og minner mer og mer som Noisy mener en panelist: «Og det er et kompliment!». Hvis du som noen i panelet liker «sleggeforma flasker» eller «hvitvin med farris» er ikke denne dum å fylle glasset med.

Sidervurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

Åkre Gard Edel Klassisk Sider

Pris: 186,10 kroner
Land: Norge
Alkohol: 6,5 prosent

Freyja Eikrem Ims, vinanmelder i Universitas

Droppe ut eller cashe inn?

I ukas avis kan du lese om studenter som dropper studiet når jobbmulighetene virker magre. Vi spør-redaksjonen ringte til SV-fakultet for å høre hvilke studier framtidige arbeidstakere bør holde seg unna - og hvor aspirerende boligeiere kan finne håp om lønn for livet.

– SV-info, du snakker med Petter
– Hallå, det er Jonas Jobsoker som ringer. Jeg går rett på sak. Kompisen min dropper psykologistudiet fordi det er helt meningsløst å studere det hvis du skal ha jobb.

– ... ja?
– Så jeg tenkte, hva burde man studere da? Hvis målet er inntekt? Blindern er jo strebete, litt sånn filosofisk, BI er jo mer all about the cash, sant.

– Dette er SV-info ...
– Hvilket sted gir mest sannsynlig jobb?

– Har du en PC foran deg? Jeg skal bare finne litt statistikk her ...
– Ja, eller har iPhonen min!

– Søk opp kandidatundersøkelsen. (snork) Det er en spørreundersøkelse om jobb som vi sender til alle som er ferdig med en grad.

– Ikke de som holder på med grad?

– Nei. I fjor fikk vi tilbakemelding fra 11. 000 studenter. 95% av de med endt grad fikk jobb etter ett år.

– Etter at de har studert ferdig, altså?

– Ja.

– Ikke etter et semester liksom?

– Nei.

– Så han kompisen min ...

– Han burde nok ikke droppa ut, nei.

– Er det noen andre studier jeg bør holde meg unna hvis jeg vil ha jobb?

– Altså det er veldig vanskelig å svare på, men det er ikke automatisk sånn at studier på BI gir jobb og studier på UiO ikke gjør det. Du bør finne ut hva interessene dine er, og søke ut ifra det.

– Jeg har egentlig lyst på en litt low-key jobb. Men jeg hakke rike foreldre, så jeg må tjene penger, helst ganske mye. Hvilket studium har de best betalte jobbene?

– Det har vi ikke statistikk på, og er heller ikke en del av spørsmålene i kandidatundersøkelsen.

– (pff) så rart...?

– De som jobber i det private, tjener som oftest mer, da.

– Jobber folk fra SV-fakultet faktisk i det private?

– Ja.

– Hvor mye tjener de der da?

– Du kan tjene godt i det offentlige også, spors litt hva du regner som en god lønn.

– En mill, minst! Jobber faktisk SV-folk privat?

– Lønn handler jo om mye forskjellig, (snork) det er ansiennitet, hvor mye du har studert osv.

– Jeg er ikke sånn A-student, så jeg trenger noe som er lett å ta, men som jeg tjener fett på. Du sa halvparten får jobb mens de studerer, hvis jeg ikke får jobb etter sånn et semester, bør jeg droppe ut da?

– Ikke nødvendigvis. Mange som studerer, har jo en deltidsjobb, så får de et bedre jobbtilbud mens de studerer.

– Vil du vurdere stillingen din som livscoach?

– Ja, eller jeg er jo studieveileder så det ligner litt.

– Nei! Takk for praten, vi snål-last!

KVISS-CORBIN

1. Det tyske valget fant nylig sted, der de sittende sosialdemokratene kollapset, og høyre-radikale AfD doblet sin oppslutning. Likevel var det et tredje parti som sies å ha stukket av med seieren, nemlig Angela Merkels gamle. Hva heter dette partiet?
2. Kunstmuseet PoMo ble nylig åpnet i det tidligere hovedpostkontoret i Trondheim, men hva er navnet en forkortelse for?
3. I 1965 forlot Odd Nerdrum Statens kunstkademi i protest mot modernismen, da han selv sognet til eldre stilarter som for eksempel Rembrandt og Caravaggio. Begge disse er kjente brukere av Chiaroscuro, men hva vektlegger denne maleteknikken?
4. Familien Nerdrum har gjort suksess med deres TV-opptredener, der Odd Nerdrums mange barn figurerer, men hva heter kona?
5. I hvilken serie heter hovedrollen Jack Shephard?
6. Nevn én skuespiller som har spilt karakteren Jack Ryan.
7. Hvem ble drept av Jack Ruby i 1963?
8. Hva betyr uttrykket «Jack of all trades»?
9. Mens vi snakker om Jack: Hvilket navn kommer det opprinnelig fra?
10. Hva heter komponisten som har lagd musikken til blant annet Star Wars-serien, Indiana Jones-serien og Harry Potter-serien og sitter derfor med 45 Oscar-statuetter.
11. Hvem vant årets Melodi Grand Prix?
12. Eurovison arrangeres av Den europeiske kringkastingsunion (EBU), som er sammenslutning av radio- og TV-selskaper. EBU har to norske medlemmer. Hvilke?
13. Hvem er først i arverekken til den svenske tronen?
14. Hvilken farge får man om man blander gul

og blå?

15. Hva betyr ordet akvarell?

16. Elfenbenskysten, Kamerun og flere afrikanske land blir selvstendige. OECD opprettes, Olav V erklærer fjernsynet for offisielt åpnet i Norge, Ben-Hur vinner rekordmange Oscar-statuetter med elleve, Alfred Hitchcocks Psycho kommer ut, boken *To Kill a Mockingbird* blir gitt ut, Bono blir født og Sigurd Hoel dør.

17. Hvilket lag vant årets Super Bowl?

18. Hvem satt nylig innendørs verdensrekorder på 1500 meter og 1 mile i samme løp?

19. Bodø/Gilmet snudde kampen mot Twente i Europaligaen og skal derfor ut i 16-delsfinalen, men mot hvilket lag?

20. Hvilket land stakk av med flest gull etter årets skiskytter-VM?

av Gabriel Corbin-Arntzen, kvissmaster i Universitas

SVAR/DOM

0-4. **Exphil på Bali:** Du kombinerer chille studier med sol og klamydia, og tar livet med ro. Det vises.

5-9. **AST1010 – Astronomi:** Du er smart nok til å utnytte systemet som gratispassasjer, men dessverre stopper det der.

10-14. **Juss:** Dette var bra, men det rakk ikke helt til topps ... Syt litt på Jodel.

15-20. **Honours: WOW!** Du er sååå flink!!! Gratulerer! Men så er det kanskje ikke så rart, siden du har egen seksjon i biblioteket?

1. CDU/CSU, 2. Posten Moderne, 3. Sterk kontrast mellom det lyse og det mørke, 4. Philadelpia Eagles, 5. Lost, 6. Alec Baldwin, Harrison Ford, Ben Affleck, Chris Pine og John Turf Spido, 7. Lee Harvey Oswald (som ble arrestert for mordet på John F. Kennedy), 8. Tusenkunstner eller altmuligmann, 9. John, 10. John Williams, 11. Kyle Alessandro, 12. NRK og TV2, 13. Kringkastingsselskapet Victoria, 14. Grønn, 15. Vannfarge, 16. 1960, 17. 8. Tusenkunstner eller altmuligmann, 18. Jakob Ingebrigtsen, 19. Olympiacos, 20. Frankrike.

Rebus

av Alias

HINT: Elbil Send løsning universitasdesk@gmail.com

FORRIGE LØSNING: «Send kjærlighetsbrev til Universitas» Det klarte Tore B, Master CHICS, Immunis, Ola og Jøgge(Ola og Jøgge, dere er gløgge! Løser gåten gang på gang, rebuskonger av en annen rang. Kys og klem, Universitas)